

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Ribe Katedr@lskole

2000

Ribe Katedralskole er landets ældste gymnasieskole. Dens officielle fødselsdag er 13. juni 1145, hvor den allerede eksisterende skole blev overdraget til Ribe Domkirkes administration.

Forsiden:

Pascals Vaser, Ørstedes Magnetnål og Segners Vandhjul, købt af skolen i 1850 sammen med andet udstyr til undervisningen i faget Fysik, der det år indførtes i de lærde skoler.

Indhold

Forord	3
Kalender	4
Translokation	6
Naturlære – et nyt gymnasiefag	12
Møde med folkeskolen	16
Efter stormen	19
Til the hos dronningen	25
Det Thura-Falsterske legat	29
Ambassadør Frode Schön's legat	34
Ud i det blå	42
To fag	44
Når man savner russisk-elever	44
Abbey Teatret – om kultur og teater i det katolske Irland	46
Gymnasiets opbygning	50
Julelegater 1999	53
Sommerlegater 2000	54
Studenter 2000	56
Skolens ansatte	58
Mindeord	66
Personalia	67
Bestyrelsen ved Ribe Katedralskole	67
Råd og udvalg	68
Redaktion	69

Ribe Katedralskole

Puggårdsgade 22, 6760 Ribe – www.ribekatedralskole.dk

E-mail rk@ribekatedralskole.dk

Tlf. 75 42 02 66 Telefax 75 41 05 66

Elever 75 41 15 85 Sportshal 75 41 14 31

<p>Kontoret har åbent hverdage 8.00 – 15.00</p> <p>Rektor Bent Karsdal</p> <p>Ledende inspektør Annette Vind</p> <p>Inspektør Birgit Bro</p> <p>Sekretærer Jonna Bloch Mette M. Sørensen</p> <p>Studievejledere Anne Granum-Jensen Jacob Bastholm Jørgen Baungaard Hansen</p> <p>Bibliotekar Anna Margrethe Paludan</p> <p>Pedel Henning Skov Nielsen</p>	<p>Skolen har 403 elever</p> <p>74 matematiske og 53 sproglige i 1.g 74 matematiske og 71 sproglige i 2.g 73 matematiske og 58 sproglige i 3.g</p> <p>Skolen har 48 lærere.</p>
---	---

Ribe Katedralskole har til opgave inden for de af Undervisningsministeriet og Ribe Amtsråd fastsatte rammer at give en undervisning som er almindelig, og som sikrer det nødvendige grundlag for videregående studier.

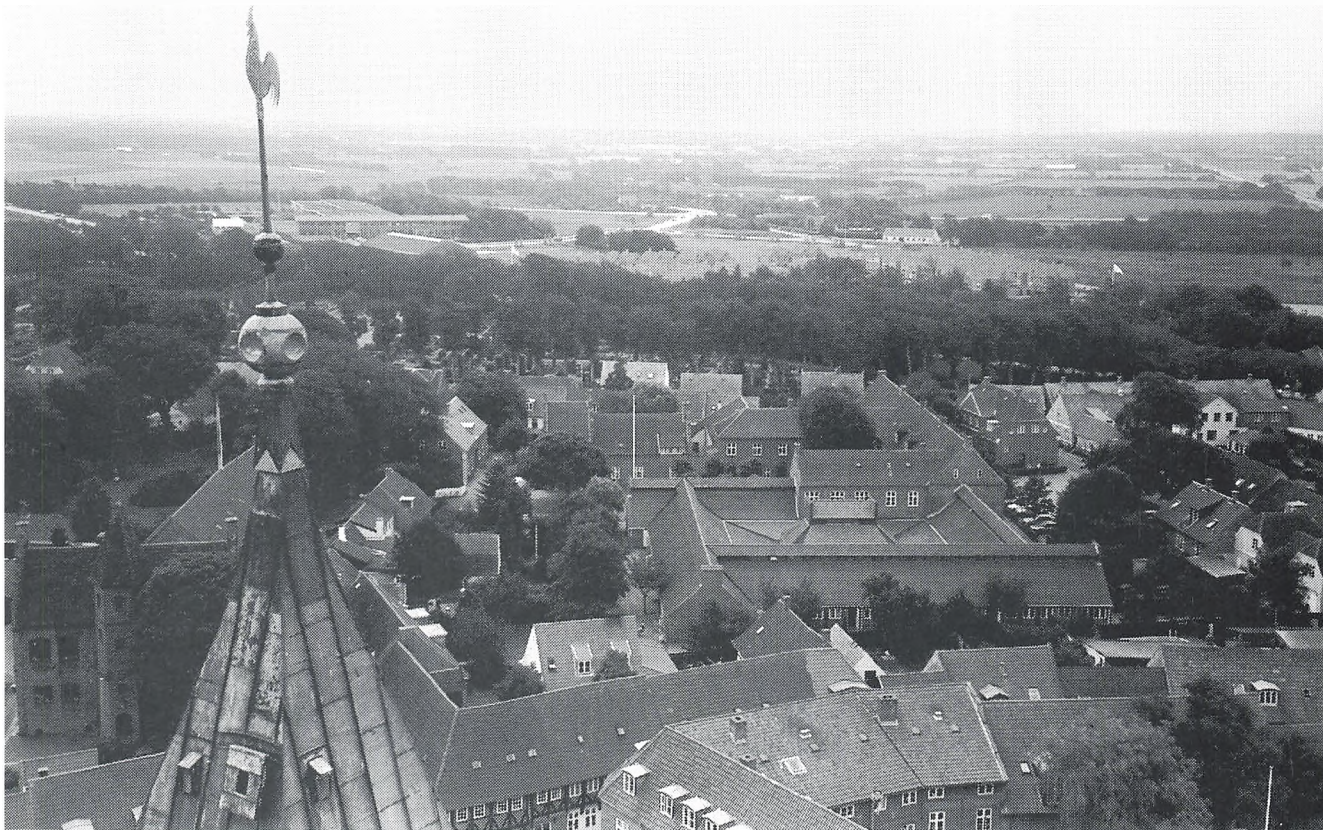
Det er skolens mål, at undervisningen skal give den viden og de færdigheder, som giver eleverne de bedste muligheder for at fortsætte deres studieforløb på de videregående uddannelser.

Eleverne skal derfor opnå indsigt i videnskabelige metoder inden for de humanistiske, naturvidenskabelige og samfundsvidenskabelige stofområder. Undervisningen skal også give plads til faglig fordybelse ved f.eks. studier og eksperimentelt arbejde. Fagene skal

støtte hinanden, så eleverne oplever sammenhæng og faglighed på tværs af fagene.

Skolen er også en almindelig skole. Det betyder, at eleverne får baggrund for og rum til at danne deres egen livsopfattelse og verdensanskuelse, at de får selvtillid til at tage del i demokratiet, at de kender deres egen historie og kulturbaggrund, og udvikler tolerance over for andre. Skolen er forankret i en dansk skoletradition, der lægger vægt på samtale og fællesskab i klassen.

Ribe Katedralskole er sin historie og sine traditioner bevidst, men har også den seneste pædagogiske og faglige udvikling som mål. Skolen ønsker at være en del af kulturlivet i Ribe og at skabe forbindelse mellem samfund og skole.

Ribe Katedralskole

Ribe Katedralskoles årsskrift skildrer årets begivenheder på skolen. Det gælder for eksempel lejrskolerne i 1.g, studierejserne og samarbejdet med folkeskolerne, hvor både gymnasium og folkeskole har haft stor glæde ved udveksling af erfaringer.

Årsskriftet indeholder også artikler, der har et længe-re perspektiv som for eksempel gennemgangen af faget naturlæres historie i anledning af naturvidenskabsåret.

Derimod indeholder årsskriftet ikke mange praktiske oplysninger. Dem kan man finde i et særligt introdukti-

onshæfte. Yderligere oplysninger om skolen og dens aktiviteter samt om skik og brug på skolen findes i et mindre hæfte – Ribe Katedralskole i profil og på skolens hjemmeside.

Jeg håber, at dette årsskrift vil være til glæde for elever, forældre og alle med interesse for skolen.

*Ribe, november 2000
Bent Karsdal, rektor*

Kalender 2000

Januar:

- 4.-6. Forældrekonsultationer for 1.g
- 6. 21 elever deltager i Georg Mohr konkurrence
- 10. Fysik-OL
- 10. Forældrekonsultationer for 2. og 3.g
- 14. Besøg fra Valdemarskolen
- 17. Møde mellem folkeskole og gymnasium
- 20. Korprøve i Aabenraa
- 24. Studievejledere orienterer 1.g om valgfag
- 25. Korkoncert i Sønderborg
- 26. Korkoncert i Tønder
- 27. Korkoncert i Aabenraa
- 31. Faglærerne orienterer om valgfag i 1.g
- 31. Orienteringsmøde for kommende 1.g elever

Februar:

- 2. Orientering om mellemniveaufag for 1.g
- 4. Fællesarrangement med koret »Group 7«, som optræder a capella
- 9. Forældremøde om valgfag
- 12.-20. Vinterferie

Marts:

- 3. Fællesarrangement
- 6. Terminsprøve hele ugen for 3.g
- 8. 2.g rejser til København
- 22. 2.c til Güstrow
- 28. Besøg af skolekonsulent fra FDB

April:

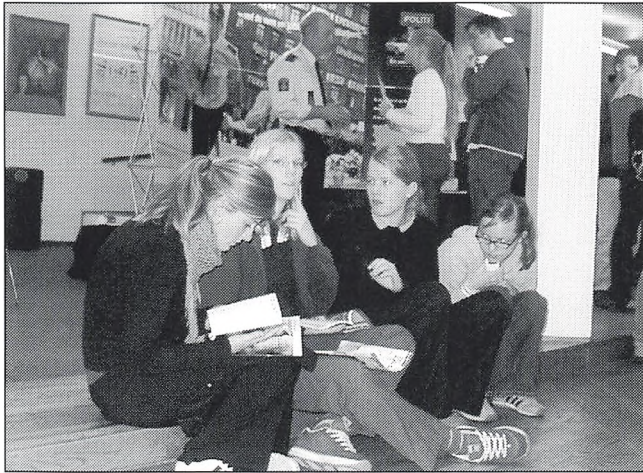
- 6. Forårskoncert
- 15.4-25.4 Påskeferie
- 25.-27. Orientering om eksamen i 3.g

Maj:

- 2. Besøg fra Zittau til 1.c
- 2. 3.g aften
- 3. Eksamensplanen offentliggøres for 3.g
- 10. Eksamensplanen offentliggøres for 1. og 2.g

Juni:

- 16. Translokation

August:

- 16.-24. Forældremøder for 1.g
- 18. Aktivitetsdag for 1.g
- 18. Introfest for 1.g
- 28.-31. 1.g lejrskole – 1.a i København, 1.b i København, 1.x Slesvig, 1.y Djursland, 1.z kanotur ved Varde

September:

- 4. Ultimatestævne i Fredericia med 12 elever
- 8. Idrætsdag for 2. og 3.g
- 15. Heimdal
- 21. Stævne med pigefodbold i Sønderborg
- 22. Stævne med drengefodboldholdet i Vejen
- 22. Fællesarrangement med lokalpolitikere om Euro-afstemningen

Oktober:

- 2. Korworkshop
- 3. Fællesarrangement for 2.g i rundgangen
- 5. Fællesarrangement om Operation Dagsværk

- 12. Barcelona-aften for 3.g
- 16.-22. Efterårsferie
- 28.10-4.11 Studietur til Barcelona for 3.g

November:

- 8. Operation Dagsværk
- 9. 2.g deltager i uddannelseskaravanen
- 15. 3.g i Odense
- 17. Heimdal

December:

- 1. Store Heimdal
- 4. Fællesarrangement med Herning Højskoles skuespillerlinie
- 7. 3. g deltager i STORM
- 12. Fællesarrangement for 2. g: Mehmet Necef om integrationspolitik
- 19. Juleafslutning i domkirken
- 20. Juleferie

Translokationen 2000

Som student bliver man både til noget og til nogen

Til lykke med jeres eksamen. Vi glæder os alle her over at se jer færdige og festklædte og ønsker jer alt godt på jeres videre færd i uddannelsen og i livet.

I en kronik for nylig har Anne Knudsen omtalt en svensk undersøgelse af skolen. Professor i etnologi, Jonas Frykman fra Lund Universitet har spurgt: Bliver man stadig til noget i skolen? Eller mere præcist: Lærer man nu noget for at blive til noget?

Man kunne også stille det samme spørgsmål til studenterne: Bliver de til noget? Hvis man ser den sidste større undersøgelse, nemlig Danmarks Statistiks undersøgelse fra 1997

“Den hvide Hue”, så er svaret klart ja.

I de sidste 10 år har 73 % af studenterne fuldført den uddannelse, de begyndte på. 15 % skifter uddannelse, men gennemfører alligevel en uddannelse – de fleste på samme eller højere niveau end den først påbegyndte. 88 %, siger Danmarks Statistik, får en erhvervsuddannelse efter studentereksamen. Så det ser lyst ud for jer. Selv om I måske kommer senere i gang end økonomiministeren gerne så, så skal I nok få en uddannelsesmæssig kompetence. Det siger al erfaring – også erfaringer her fra skolen.

Vi har i de sidste 2 år haft et legat – Frode Schöns legat. Det hører I mere til under legatuddelingen. Man kan søge legatet, og så skal man redegøre for sit uddannelsesforløb. Derfor får man, når man læser ansøgninger, også et indblik i, hvad studenter fra Ribe bruger uddannelsen til. Det er agronomen, der søger støtte til et studieophold i Aberdeen. Eller nationaløkonomen, der skal følge nogle fag ved universitetet i Southampton. Eller den statskundskabsstuderende, der skal læse komparativ politik ved universitetet i Montana. Eller geografen med feltarbejde i det nordøstlige Thailand. Eller biologen, der har fundet et industribachelorprojekt.

Så brug jeres uddannelse. Skaft jer kompetencer. Den bølge af ny industrialisering, der finder sted nu, den hviler på, at viden har afløst produktion som den vigtigste indtægtskilde både for den enkelte og for samfundet. Så brug uddannelsen som nøglen til det spændende arbejde – eller til at blive til noget.

I gymnasiet bliver man også til nogen. Når man er blevet student, er man blevet til nogen. Man har fået en særlig identitet. Den har man fået ved at være optaget af, hvad man kunne nå fagligt, hvad man kunne indhente af oplysninger eller, hvad man kunne komme frem til. Identiteten er også skabt af, at man har fået kundskaber og viden om ting, der ligger uden for en selv. Områder, der skulle erobres. Og ind imellem sære ting, der skulle læres. Og måske begreber, beregninger, grammatiske regler, der først gik op for jer under eksamenslæsning. I kan selv finde jeres eksempler. Men en del af jeres identitet er en faglig horisont.

Frykman siger, at skolen ikke skaber identitet ved at lære en selv at kende det vanskelige kontinent, der hedder "mig selv" eller for den sags skyld ved at række jer et spejl. Det har vi heller ikke gjort. Vi har ikke bare villet være et spejl af en ungdomskultur og som zappere springe fra det ene til det andet – alt efter hvad den enkelte havde lyst til. Vi har bestræbt os på at give jer en modkultur.

Det er sket ved, at I i skolen har fået et andet liv. Der

behøvede man netop ikke at være sin egen private person. Der har man fået sine roller i forhold til lærerne, de andre elever, i undervisningen, i elevrådet, i gruppearbejdet, i skolens kor, i organiseringen af Operation Dagsværk o.s.v. Det er måske i virkeligheden i klassen, på holdet og i gruppen, man har lært gensidig respekt og tillid. Det er de andre – dem man diskuterer med, debatterer med, skændes med og modtager ros fra – det er i forhold til de andre, man udvikler sig personligt. Det er også i det modspil, man skaber identitet og bliver til nogen. Og det sker, når man erobrer faglige verdener – for sig selv og sammen med andre – og når man ved, at det rækker meget længere end skolen.

Der er ikke nogen modsætning mellem at blive til noget og at blive til nogen. Forklaringen ligger deri, at mens man lærer noget, så bliver man – ganske umærkeligt – til nogen. Det er den proces, I har været igennem, og det er det, vi fejrer i dag. Til lykke med det. Og held og lykke i fremtiden.

Bent Karsdal

Studenternes tale

I dag, for ti år siden, var det mig, der sad nede blandt de stolte forældre og lyttede til årets studentertale. Dengang var det min storesøster, der stod på talerstolen og talte om en fremtid, jeg af naturlige grunde ikke havde indsigt i. I det øjeblik gik det for alvor op for mig, at hun var blevet voksen. Selvom vi kunne pjatte derhjemme, var forskellen den, at mens hun skulle tage betydningsfulde beslutninger, der ville forme resten af hendes liv, var jeg stadig en lille pige.

Sådan er det ikke længere! Nu er det os, der er studenterne! Det er vores tur til at tage de vigtige valg – til at bære ansvaret! Og fordi vi er en lille årgang, er der bud efter os.

De råber til os fra den ene ende og trækker i os fra den anden: ”Vi har brug for IT-specialister!”, ”Sygeplejersker!”, ”Vi vil ikke have studiehoppere!”, ”Pas på jeres SU-klip” og ”Tag ikke studielån!”.

Men jeg tror, at vi, for én gangs skyld, skal lukke ørerne og ikke lade os stresse. Brug tid på at finde ud af, hvad vi egentlig vil, hvad vi har lyst til. Jeg tror, at det er vigtigere at være parat til at ville uddanne sig videre end at skulle skynde sig at blive færdig som læge, bibliotekar eller ingeniør. Godt nok går dette imod de uddannelsespolitiske strømninger, men med Sokrates in mente vover jeg at fordærve ungdommen, vel vidende at jeg selv er en del af den.

Vi har endnu meget til gode at opleve, erfare og lære, før vi skal videre i uddannelsessystemet!

Vi skal prøve at bo alene! Vi skal rejse og møde fremmede folkeslag! Vi skal måske pleje syge og ældre og passe andres børn.

Alt dette vil give os den nødvendige kompetence til at møde livets udfordringer i et samfund i hurtig forandring – til at leve et udbytterigt liv nu og i fremtiden – til at klare os optimalt i et fleksibelt uddannelses- og arbejdsmarked.

På Ribe Katedralskole har vi allerede fået del i den-

ne kompetence. Netop ved at deltage aktivt, altså ikke blot som tilskuere, i den dannelsesproces, som gymnasiet tilbyder. Lærerne har, modsat sofisterne – Sokrates fjender – ikke bare præsenteret os for store tanker, men også provokeret os til at tænke vores egne.

Læringsprocessen på Ribe Katedralskole er præget af indskriften over hovedindgangen ”Litteris et Artibus” – således er vi alle rustet til at møde de nye udfordringer med litteraturen i den ene hånd og videnskaben i den anden.

Som studenter anno 2000 har vi en særlig forpligtelse – et særligt ansvar for fremtiden. Måske kan vi netop med de forhåbninger og løfter om åbenhed og tolerance, der fulgte med det nye årtusindskifte, vise, at vi besidder handlekompetence. Vi kan være med til at gøre verden lidt bedre at leve i, lidt renere, mere fredelig og demokratisk – og vigtigst af alt med alle plads til alle!

Dette kunne være vores mål – ikke kun at tænke på vores egne snævre fremtidsvalg, men derimod være bevidste om fællesskabets betydning for en verden, der er værd at leve i.

På vegne af alle studenterne vil jeg gerne takke sekretærer, pedel, lærere og rektor på Ribe Katedralskole for tre lærerige år.

Maria Hartmann

Ripensersamfundets tale

Kære studenter fra Ribe Katedralskole 2000.

Da jeg for efterhånden rigtig mange år siden tog til USA for at arbejde og lære noget mere, forlod jeg et Danmark, der til forveksling lignede det skønmaleri, der ofte tegnes, når talen falder på danske værdier, der er gået tabt. Mange synes at have et varmt og nostalgisk forhold til den tid, også selvom de måske ikke selv har oplevet den.

Værdierne var endda så profilerede, at jeg havde venner, rigtige tidstypiske venstreorienterede akademikere, der slet ikke forstod, at jeg ville rejse til et land, der rummede så meget, som vi herhjemme uden tøven tog afstand fra.

I USA indgik forurening, etniske modsætninger, race-diskrimination, høj kriminalitet, reklamer i fjernsynet og åbne butikker ugen rundt og meget, meget andet i hverdagen.

Alt sammen så uendeligt udansk.

Uden at anstrenge sig det mindste kan man konstatere, at vi har fået det alt sammen.

Det kan være, at vi har fået det, fordi det er noget, vi altid har ønsket os – uden at vide det. Men den almindelige forklaring er jo den, at udviklingen og globaliseringen har gjort det uundgåeligt. Da jeg halvandet år senere vendte hjem igen, var jeg helt og fuldt overbevist om, at det var selvfølgeligt og muligt at vælge det iøjne-faldende gode til og resten fra. Men sådan gik det bare ikke, og det er svært ikke at fundere over hvorfor.

Frygten for at blive betragtet som værende imod fremskridtet, ikke politisk korrekt, stueren eller – som det allerværste – intolerant, ser ud som det, der gjorde, at vi ikke tænkte os om og sagde fra – og til – på de rigtige tidspunkter og på de rigtige steder.

Netop tolerance er jo et plusord og et begreb, som absolut ingen er imod. Ingen ønsker at få prædikatet intolerant, og alle ønsker tolerance specielt over for én selv og dem, man danner gruppe med.

Men tolerance betyder i virkeligheden, at man kan tolerere noget, som man i og for sig ikke er enig i, og som strider imod de ideologier eller værdier, som man grundliggende har. Det betyder ikke, at man skal acceptere alt, eller at alt er lige godt. Men desværre er der meget, der tyder på, at ordet har fået netop den drejning.

Når jeg selv blev forurolet over, at nogle af de værdier, som jeg var vant til at betragte som givne, ikke længere var gældende, og at gode solide, vel underbyggede argumenter kunne slås af marken med en bemærkning om, at andres opfattelse vel kunne være lige så god som min – så troede jeg, at det var fordi jeg var gået bag af dansen, og ved skæbnens gunst havde passeret de 60 år ved godt helbred.

Så blev jeg heldigvis belært om, at jeg i virkeligheden beskæftigede mig med det postmodernistiske pluralistiske samfunds værdirelativisme – eller værre endnu: værdinihilisme.

Hvis nogle værdier skifter med tiden og situationen, så må der vel på den anden side stadig være nogen, som på en måde gælder til alle tider og for alle – både menneskeretslige almene værdier og ”danske” værdier. Hvis ikke – kan tolerancen som udgangspunkt bruges – eller misbruges – til at tro og gøre, som man vil. Og hvis man ikke har et fundamentalt værdisæt, som de fleste er nogenlunde enige om, så bliver det umuligt at sortere vores og andres handlinger i rigtige og forkerte – eller ligefrem gode eller onde, om man vil.

Alle har nemlig værdisæt, som er nødvendige for deres – eller deres gruppes selvforståelse og handle-måde. Visse kriminelle subkulturer har endda meget strenge værdinormer. Men hverken deres værdier eller importerede begreber om kvindesyn, ære og hævn – det kan man vel blive enige om – duer som fælles menneskelige eller fælles danske værdier.

I usikkerheden på, hvad vi kan blive enige om af fælles værdier, taler man så om at nedsætte en værdikommission, og undervisningsministeren har foreslået en

værdianalyse i sit skrift "Værdier i virkeligheden".

Når vi på den måde skal begynde – undskyld udtrykket – forfra, så er det oplagt, at det ikke er os, der er ved at takke af, der skal gøre det. Men det er jer, der lige er blevet studenter fra denne skole – og studenterne fra alle de andre gymnasieskoler landet over, der i høj grad kommer til at redefinere de værdier, som vi troede lå fast, og som vi troede blev slået fast i uddannelsessystemet, lovgivningen og retsvæsenet.

Hvordan er I så skikket til den opgave. Umiddelbart er mediernes karakteristik af den unge generation måske ikke så lovende. Hvis man skal tro dem, er I mest optaget af fest og musik, at komme i mediernes søgelys, at kommentere andres gøren og laden og af at iscenesætte jer selv.

Jeg selv er nu ikke så pessimistisk. For det første: I mit daglige arbejde møder jeg mange målbevidste unge, der faktisk uddanner sig målrettet og seriøst til at tage sig af omsorgen for andre. For det andet har Maria Hartmann lige givet os et bevægende positivt portræt af de unge. Endelig – og det er vigtigt i dag – gælder den slags almindeligheder ikke jer. I er nemlig blevet studenter fra landets bedste gymnasieskole. Det betyder noget, det ved vi – tillykke med eksamen!

Ole Marker

50 års jubilartale

For det første vil jeg takke skolen og Ripensersamfundet for alt det arbejde, som dette arrangement har krævet samt for invitationen til at deltage.

For det andet vil jeg overbringe 50 års jubilarenes lykønskning samt forhåbning om fortsat velgående.

For det tredje vil jeg tage tråden op fra rektor Karsdals tale fra translokationen 1999, hvor rektor siger at »I bør finde et sæt værdier at forholde jer til«.

(En sådan formulering var nok ikke gået an i 1950, da var vi blevet opfordret til at »finde og udvikle en struktureret livsanskuelse« – sproget har forandret sig en del).

Naturligvis skulle vi have en ganske diffus opfattelse om indholdet i dette – måske noget i retning af, at det er bedre at være rig og rask end at være fattig og syg. Der er såmænd mange af os, som har haft et godt liv alligevel.

Men nu er der jo kommet andre boller på suppen. IT-generationens just nu gældende rubrikker er vision – kreativitet – fleksibilitet, globalisering og personlig udvikling. Det lyder meget stort i mine ører, og jeg tror der skal et stærkt samfund til at få den tunge ende med og undgå ukontrolleret polarisering.

På nogle punkter var vi – i denne sammenhæng – bedre stillede end I er. Vi havde været med i et dikatorisk styret Europa, og havde derfor instinktiv modvilje mod fascisme.

Jeg har gjort mig den ulejlighed at spørge nogle af jer, hvad fascisme er for noget. Det var der selvfølgelig ingen, der rigtigt vidste.

Fascisme er karakteriseret af autoritær og antidemokratisk styreform, elitisme, f.eks. kastesystem og racisme, organisationens (bevægelsens) overhøjhed og indblanding i alle forhold.

Vi havde heller ikke aktivister fra forskellige pseudo-religiøse, nyreligiøse eller andre fascistoide bevægelser placerede såsom hververe i undervisningsmiljøer eller

andre steder, hvor mange unge mennesker færdes: Tvind var dengang en landsby i Vestjylland, L. Ron Hubbard (scientologernes guru) forsøgte i 1947 at blive indlagt på mentalsygehus, hvilket desværre mislykkedes, Rudolf Steiner (ham med Antropofien og racelæren) var ikke stueren på grund af koblingen til Det Tredje Rige.

Der fandtes heller ikke veludviklede programmer for manipulering og indoktrinering. Koncepterne for hjernevask og mind control blev først udformet efter Koreakrigen.

Hvorfor spilder jeg jeres kostbare sommerdag med dette?

Jo, jeg er sikker på, at hver eneste af jer kommer til at møde en yderst venlig og veltalende person, som vil diskutere filosofi, livsholdning, verdensfreden eller en anden vigtig sag. Måske tilbyder han en personlighedstest. Og mit råd er: gå derfra.

Det er helt rigtigt, at man skal finde værdier. Men det haster ikke. Der er meget få venskaber, som etableres på nogle øjeblikke på gaden.

Og hvis du lader dig overtale til noget som helst af en dygtig hverver fra en destruktiv gruppe, kan det gå rigtigt dårligt.

Nu vil nogen måske spørge: Hvad har da du for kundskaber i denne sag? Jo jeg har helt personlige erfaringer, og desuden har jeg de seneste 15 – 20 år haft mange hundrede samtaler med mennesker, som er blevet påført alvorlige skader i fascistiske miljøer.

God sommer!

Valdemar Thygesen Kristensen

Naturlære – et nyt gymnasiefag

Fra og med skoleåret 1850-51 indførtes fysik som fag på Ribe Katedralskole. Dette var en del af den landsdækkende reform, der indførte naturlære, som faget blev kaldt, som gymnasiefag. At man på det tidspunkt begyndte at undervise i fysik er ikke overraskende, idet fysikken i de år var inde i en rivende udvikling og godt på vej til at gå fra "bare" at være en videnskab til at få den kolossale betydning for folks dagligdag, fysik har i dag.

Der foregik meget spændende og banebrydende fysik i det 19. århundrede, men især inden for elektromagnetismen løb udviklingen stærkt. Man kunne driste sig til at trænge resten af århundredets verdenshistorie i baggrunden og kalde 1800-tallet for elektricitets århundrede. En række grundforskningsresultater (Volta's opfindelse af batteriet (Volta-søjlen) i 1800, Ørsteds opdagelse af elektromagnetismen i 1820, Faradays opdagelse af induktionen i 1831 og Maxwell og Hertz' opdagelse og forklaring af elektromagnetiske bølger i

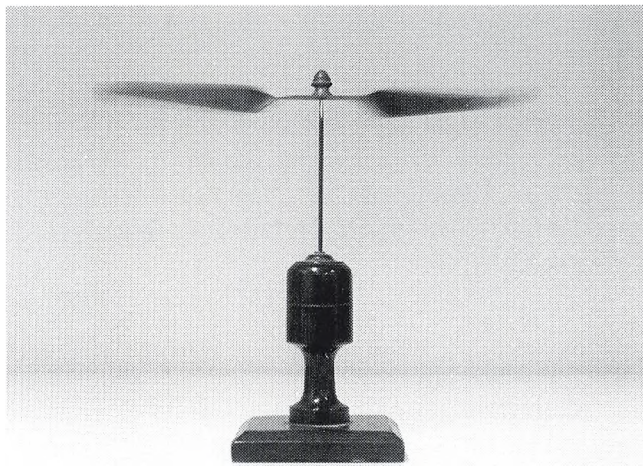
1860'erne) blev hurtigt omsat til nye, revolutionerende opfindelser som f.eks. telegrafene, elektrisk belysning og radioen, der fuldstændigt ændrede folks dagligdag og på godt og ondt har medvirket til at give os nutidens teknologiske samfund.

Ørsteds opdagelse af elektromagnetismen og den internationale anseelse, der fulgte med, gav Ørsted den indflydelse, som satte ham i stand til at foranledige en betydelig oprustning inden for undervisningen i de naturvidenskabelige fag. F.eks. blev Polyteknisk Lærestalt, der i dag hedder DTU, grundlagt i 1829 efter fransk model (Frankrig var på det tidspunkt førende inden for fysik) og der blev i 1850 oprettet et selvstændigt fakultet for matematik og naturvidenskab på Københavns Universitet, der da var Danmarks eneste universitet.

Efter at have sikret, at der fandtes videregående uddannelser inden for de tekniske og naturvidenskabelige fag, vendte man så fokus mod gymnasiet, der jo var fødekilde til disse uddannelser. Det førte så til, at man efter forsøg på flere skoler, indførte naturlære som obligatorisk gymnasiefag i de sidste to gymnasieår fra og med skoleåret 1850/51.

Der blev undervist i naturlære fire timer om ugen i to år, hvilket faktisk er mere, end eleverne skal have i dag. Dette er lidt bemærkelsesværdigt, idet datidens gymnasium stadig bar præg af at være en forberedelsesskole til teologistudiet. F.eks. skulle eleverne de sidste to gymnasieår, hvor de havde naturlære, også have 10 timers latin og 6 timers græsk om ugen, og oven i det kunne de så vælge hebræisk 3 timer om ugen. Eleverne havde dog f.eks. også matematik gennem alle gymnasieårene, så det faglige niveau i naturlære/fysik var faktisk temmeligt højt – selv efter den standard det matematiske gymnasium sætter i dag.

Undervisningen i Ribe foregik efter to bøger: H. C.

Ørsteds magnetnål.

Ørsteds "Naturlærens mekaniske Deel," der dækkede mekanikken (inkl. Bølgelæren) og Müllers, "Naturlærens chemiske Deel," der dækkede elektricitet, magnetisme og varmelære. Titelbladet til disse 2 bøger samt andre af de bøger, der er benyttet til fysikundervisningen på Ribe Katedralskole gennem de sidste 150 år, kan ses på skolens hjemmeside.

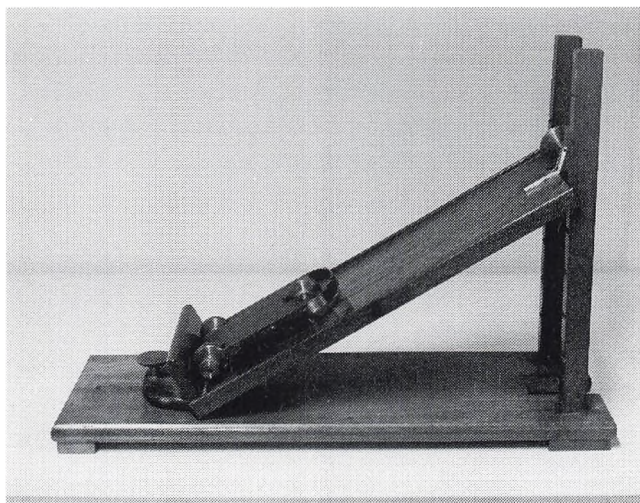
Alt i alt var pensum i naturlære på ca. 500 sider. Pensum og lærebøger forblev stort set det samme de næste 25 år, indtil den store gymnasiereform af 1871 for alvor trådte i kraft. Med gymnasiereformen af 1871 fik man så den struktur med et matematisk- og et sprogligt gymnasium, vi stadig har i dag.

Det nye fag krævede selvfølgelig ikke bare nye lærebøger, men også diverse former for apparatur samt efteruddannelse af lærerne.

C. E. Salto, der blev ansat som adjunkt ved Ribe Katedralskole i 1845 stod for anskaffelsen af den naturhistoriske samling. Efter d'Orignys ansættelse i 1850 koncentrerede Salto sig om naturlære (fysik) samt matematik, mens d'Origny underviste i naturhistorie og kalligrafi. Da Salto, som de øvrige lærere, var cand. theol. kan man i Efterretninger om Ribe Katedralskole for Skoleaaret 1847-48 læse at

"I dette Aar har Adjunkt Salto haft Permission fra Skolen fra Oktober 1857 til Slutningen af Februar 1848, for under et Ophold i Kjøbenhavn at udvide sine naturhistoriske Kundskaber. I hans Fraværelse, som først var bestemt til Udgangen af December, vikarieredes der af Skolens andre Lærere indtil den Tid, men fra Januar af bemyndigedes Rektor til at antage den her i Byen værende Cand. theol. Hauschulz som lærer i Mathematik indtil Hr. Saltos Tilbagekomst."

Senere undervisere i naturlære, som f.eks. d'Orignys elev Ramsing, var enten uddannet på den tidligere

Skråplan i mahogni.

nævnte Polytekniske Lærestanstalt eller cand. mag. er fra det matematiske og naturvidenskabelige fakultet i København.

I Skoleefterretninger for Aaret 1850-51 kan man læse, at skolens naturhistoriske samling i årets løb dels har købt og dels fået foræret forskellige genstande som for eksempel et menneskekranie, diverse dyreskeletter og udstoppede fugle. Fra ministeriet fik skolen tilsendt en fysisk samling, der blandt meget andet bestod af forskellige vægte, en luftpumpe, et sæt Magdeburger halvkugler, et elektroskop og nogle brændevinsprøver. En del af disse genstande er stadig bevaret på skolen og kan ses i H18 eller i skabene ud for fysiklokalet i Rundgangen.

Blandt disse genstande er også en forløber for den luftpudebane, der benyttes i dagens fysikundervisning, nemlig et skråplan i træ med tilhørende vogn og lodder. I Naturlærens mekaniske Deel (tredje udgave 1859) af H. C. Ørsted kan man genfinde mange af de formler, nutidens matematiske elever møder, når mekanikken gennemgås. Man kan f.eks. på side 187 læse, at

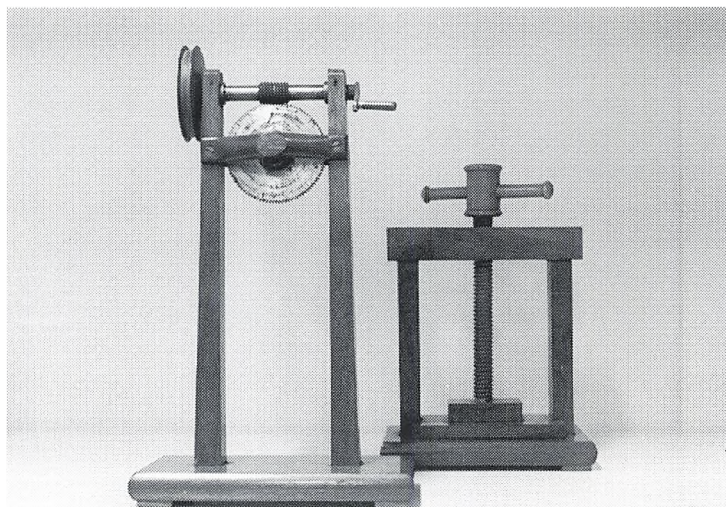
"Den Hastighed h1, Legemet opnaar ved at gennemløbe Skråplanets Længde, findes heraf ved at sætte $r = l$, hvilket giver $h1 = \sqrt{2ga}$ eller ifølge 225: Den hastighed, et Legeme opnaaer ved Faldet paa Skraaplanet, er lig den, det opnaaer ved at falde igjennem dets lodrette Høide."

I formlen ovenfor svarer a til skråplanets højde, og formlen mødes i en lidt anden version af de fleste matematiske elever: $v = \sqrt{2gh}$

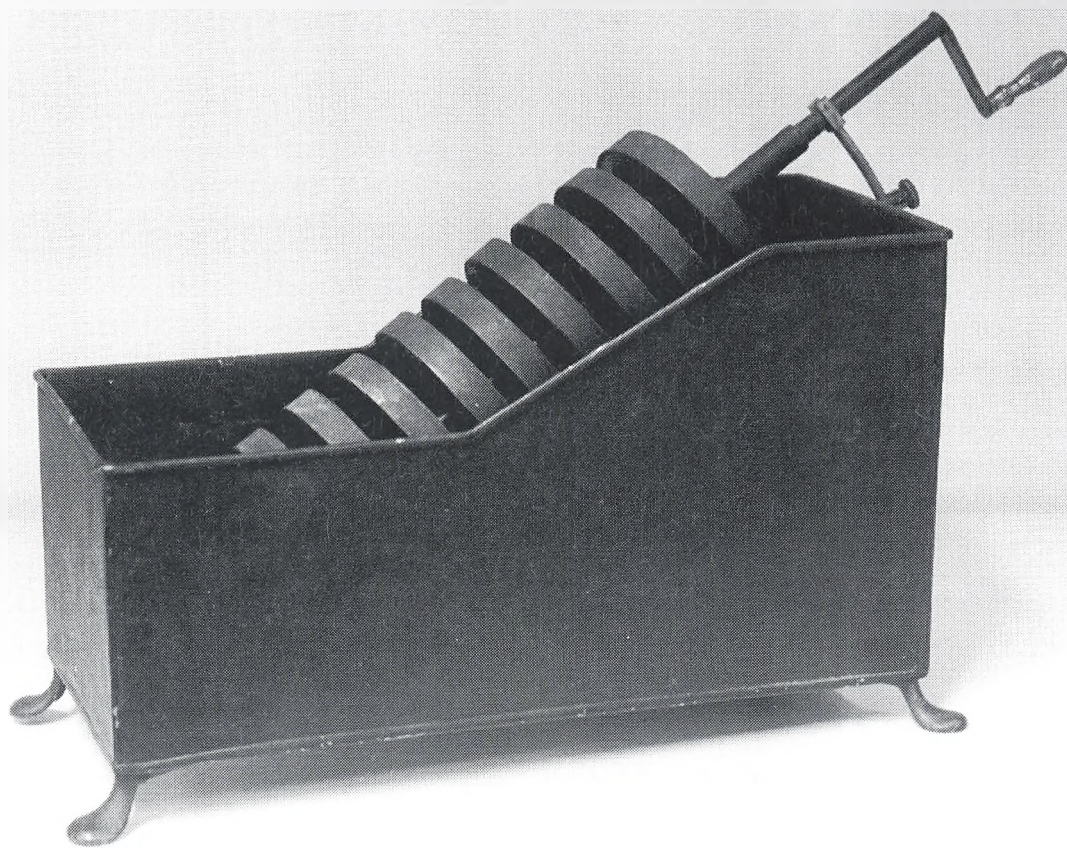
Elektroskopet er endnu et eksempel på et apparat, der om end i en lidt nyere udgave, stadig benyttes i fysikundervisningen, når f.eks. den fotoelektriske effekt demonstreres. Her vil nutidens fysiklærer nok hente en laser og en UV-lampe frem, men disse apparater havde Salto ikke til rådighed for 150 år siden, og som den fysikkyndige læser ved, blev den fotoelektriske effekt i øvrigt først forklaret af Einstein i 1905 (og opdaget af Hallwachs i 1887).

Der er selvfølgelig dukket mange nye emner op i fysikundervisningen i de forløbne 150 år. Der undervises stadig i varmelære og mekanik på det obligatoriske fysikniveau, mens elektromagnetisme først dukker op i fysikundervisningen på højt niveau. Derudover undervises blandt andet i atom- og kernefysik. Efter gymnasireformen i 1988, hvor naturfag blev indført som obligatorisk fag i det sproglige gymnasium, præsenteres de sproglige elever igen for varmelære samt noget af den "nyere" fysik som atomets opbygning og radioaktivitet. Alle elever prøver at udføre eksperimenter – både eksperimenter af en type, der kunne være foretaget for 150 år siden og eksperimenter, der nok ville få Salto og datidens øvrige lærere til at måbe, hvis de pludselig dukkede op i et laboratorium i dag.

*Morten Høyrup
Bente Ramskov Andersen*

Skruen uden ende.

Archimedes' skrue.

"Sammenhæng mellem folkeskole og gymnasieskole" – et udviklingsprojekt

I løbet af vinteren 1999/2000 indledtes i Ribe et projekt om »Sammenhæng mellem folkeskole og gymnasieskole«. Projektets overordnede formål var at lette overgangen fra folkeskolen til gymnasiet for vore elever. Det mere konkrete mål var derfor at skabe øget kontakt mellem de to skoleformer. Dette skete, dels ved at de deltagende lærere mødtes, og der skabtes personlige kontakter, dels ved en gensidig orientering om undervisningen og dens rammer og ved gensidige besøg i henholdsvis folkeskolen og gymnasiet.

I projektet deltog i alt 38 lærere repræsenterende Ribe Katedralskole og 5 folkeskoler: Bakkevejens Skole, Gredstedbro Skole, Vittenbergskolen, Valdemarskolen og Nordre Skole.

De deltagende lærere var fordelt på fagene dansk, engelsk, fransk, tysk, matematik, fysik og kemi og danne- de med udgangspunkt heri nogle mindre grupper.

Her følger nu en skitse af arbejdet i en af grupperne samt nogle forskellige overvejelser og konklusioner.

Gruppen bestod af fire folkeskolelærere og to lærere fra Katedralskolen samlet om faget matematik. Efter et stort fællesmøde for alle deltagende lærere i projektet holdt vi i gruppen yderligere tre møder. Desuden overværede vi gymnasielærere to dobbelttimer i folkeskolen, hvor henholdsvis en 10. og en 9. klasse trænede den mundtlige eksamensform. På møderne præsenterede og diskuterede vi vore respektive bekendtgørelser, lærebøger og undervisnings- og arbejdsformer. Vi så eksempler på skriftlige eksamensopgaver og mundtlige eksamensspørgsmål fra folkeskolens afgangsprøver, og folkeskolelærerne så tilsvarende eksempler på matematikprøver, der kan anvendes i begyndelsen af l.g. med henblik på at teste elevernes startniveau.

Ved at tale med kolleger fra en anden matematikgruppe i projektet konstaterede folkeskolelærerne i gruppen, at gymnasiets matematikundervisning umiddelbart lignede sig selv, som de huskede den fra deres egen gymnasietid, og de meddelte derfor hurtigt, at de ikke fandt det nødvendigt at overvære vores timer.

Fordi matematikundervisningen i folkeskolen i dag er blevet meget praktisk orienteret, overraskede det folkeskolelærerne, at matematikundervisningen i gymnasiet stadig er så teoretisk. Det blev under vores samtaler klart både for os og for folkeskolelærerne, at folkeskolens matematikundervisning dels i sin praktiske tilgang dels i sit emnevalg har tilpasset sig krav fra de tekniske uddannelser på bekostning af de ønsker, vi i gymnasiet har til elevernes kunnen. Konkret er f.eks. brøkgregning blevet nedprioriteret til fordel for et helt nyt emne som perspektivtegning.

For os interessante og væsentlige ændringer i folkeskolens matematikundervisning i 9. klasse ses af følgende lille oversigt.

»Nye« emnekredse og metoder:

1. Perspektivtegning og isometrisk tegning
2. Brug af EDBprogrammer og regneark
3. Praktisk matematik med vægt på modelarbejde, forskning, optælling og statistik, tilnærmede resultater mv.
4. Udbredt brug af lommeregner
5. Mere elevsamarbejde

»Forsvundne eller indskrænkede« emnekredse og metoder:

1. Brøkgregning
2. Andengradsligningen
3. Beviser i både geometri og algebra

4. Værdipapirer
5. Konstruktioner
6. Mængdelære

Den praktiske tilgang og den eksperimenterende arbejdsform betyder bl.a. at eleverne ikke er skolet i matematisk metode og savner præcision i udtrykket, når de skal formulere sig om matematik. Dette er ting, som vi i gymnasiets matematikundervisning lægger vægt på, og som eleverne ofte stiller sig undrende eller uforstående overfor, når vi møder dem i 1.g. Hertil kommer, at vi, ikke mindst med den nye skriftlige eksamen, faktisk også kræver, at eleverne har en vis paratviden og er i stand til at klare simple opgaver uden lommeregner.

Den nye skriftlige eksamensform, hvor eleverne skal besvare den første fjerdedel af en firetimers prøve uden andre hjælpemidler end papir og blyant, er et resultat af grafregnerens indtog i gymnasiet, og blev af folkeskolelærerne betragtet som et tilbageskridt til tidlige tiders prøver i færdighedsregning.

Noget af det mest spændende for os gymnasielærere var den nye mundtlige eksamensform i folkeskolen. Eleverne er til eksamen i grupper på to eller tre. De arbejder med et sæt af blandede spørgsmål af forskellig sværhedsgrad samlet om et fælles tema. Det er op til eleverne i gruppen at vælge de opgaver, der bedst viser, hvad de kan. Eleverne arbejder sammen og diskuterer opgavernes løsning med hinanden. Efterhånden som de når nogle resultater, markerer de, og eksaminator og censor kommer hen og hører deres fremlæggelse og går i dialog med dem om opgaverne. Her gælder det foruden det faglige også om for eleverne at vise, at de kan disponere deres fremlæggelse således, at f.eks. begge kommer til orde.

En sådan eksamensform kræver både at eleverne kan arbejde selvstændigt med en opgave, og at de er trænede i at samarbejde, at de kan formulere sig mundtligt om problemløsning, og at de er bevidste om egne og kammeraters stærke og svage sider, både fagligt og ellers.

Efter vores møder er folkeskolelærerne blevet mere opmærksomme på, hvad vi forventer af vores elever, og hvordan vi – stadig – arbejder med faget, og de vil så vidt muligt prøve at tage hensyn hertil i det daglige arbejde med deres elever. Specielt noterede de sig, hvad vi forventer, at eleverne kan i de ”start-tests”, som vi havde vist dem eksempler på, og de tog til efterretning, at vi har genindført »færdighedsregningen«.

Vi på vores side er blevet en hel del klogere på de forudsætninger, som eleverne i 1.g kommer med, og vi er langt bedre rustede til at tage imod dem og hjælpe dem med overgangen fra folkeskolen til gymnasiet.

Vi ved nu, hvor anderledes vores matematikunder-

visning er end den, de er vant til, og vi vil derfor straks kunne tale med dem herom og prøve at forklare dem, hvorfor der er denne forskel, hvorfor vi f.eks. laver beviser, og hvad vi mener, fordelene er ved den mere teoretiske tilgang til faget.

Afhængigt af om elever kommer fra 9. eller 10. klasse og alt efter hvilken skole de kommer fra, kan det variere noget, hvilke emner de har været igennem; men på trods af hvad eleverne giver udtryk for, så ved vi herefter, at de faktisk har stiftet bekendtskab med stort set alle de emner, vi tager fat på i begyndelsen af 1.g. Det nye er ikke så meget emnerne, som det er den måde, vi arbejder med dem på.

Vi har slutteligt også erfaret, at eleverne har nogle ressourcer, som vi nok ikke var opmærksomme på. Projektarbejde, gruppearbejde, og selvstændighed i tilgangen til opgaverne er noget, de er trænede i, og som vi må prøve at bruge og videreudvikle.

Da sigtet med vores undervisning er et andet end de tekniske skolars, er det naturligt, at vi arbejder anderledes med faget, end de gør. Men det er klart, at det påvirker vores måde at undervise på, når eleverne fra folkeskolen nu kommer med andre forudsætninger og en anden forestilling om matematik end tidligere, hvor folkeskolens undervisning måske mere lagde op til gymnasiets undervisning.

Pensum i matematik i gymnasiet er ret fast og rummer ikke mange muligheder for variation, men det er oplagt, at vi så vidt muligt skal prøve at udnytte de anderledes arbejdsformer, som eleverne fra folkeskolen er opdraget til. I en tid hvor de enkelte ungdomsuddannelser skal profilere sig i forhold til hinanden, må vi fortsat satse på det faglige niveau, men vi må samtidig være åbne for at udnytte og inddrage det nye, som sker, ikke mindst folkeskolen.

I »Gymnasieskolen« nr.19 fra i år beskrives et projekt om specielt matematik og naturfag og herunder bl.a. overgangen fra folkeskole til gymnasium.

Projektet hedder »Matematik og naturfag i verdensklasse«. Det involverer 57 lærere og omkring 700 elever fra 9 folkeskoler og 11 gymnasier i hovedstadsregionen, løber over fire år og har et budget på 12,5 millioner kroner.

Det er interessant, at man i projektet har gjort nogenlunde de samme iagttagelser, som vi har: Sammenligner man læseplanerne for 9. klasse og 1.g er der ganske store sammenfald, men alligevel siger eleverne, at de ikke har hørt om dette eller hint før. Årsagen er, at vi arbejder på forskellige abstraktionsniveauer i folkeskolen og gymnasiet. Kunststykket i 1.g går derfor ud på bevidst at flytte eleverne fra det mere konkrete til det mere abstrakte niveau. Med hensyn til arbejdsformen i folkeskolen og gymnasiet ser man også muligheder i udnyttelse af projektarbejde i matematikundervisningen i gymnasiet. Konkret forsøger man i projektet at sætte eleverne i 9. klasse og 1.g i gang med et projektarbejde, hvor de skal bruge det avancerede LEGO-legetøj Robolab.

Det bliver spændende at følge dette storstilede projekt og se, hvilke erfaringer man gør inden for de forskellige områder, der satses på. For os, der har deltaget i projekt »Sammenhæng mellem folkeskole og gymnasieskole«, bliver det specielt interessant at se, hvordan eksperimenterne med projektarbejde og overgangen fra folkeskole til gymnasium forløber.

Foreløbig har vi på Katedralskolen med henblik på at modtage de nye matematiske 1.g-klasser dannet et lærerteam, hvor bl.a. erfaringer fra samarbejdet med folkeskolerne diskuteres, og vi håber således på dette mere beskedne niveau at kunne bidrage til, at flere elever oplever, at der trods den forskellige tilgang til faget er en større sammenhæng mellem folkeskolens og gymnasiets undervisning i matematik.

Anne Granum-Jensen

Efter stormen

Det var den decemberdag i 1999, hvor vinden vestfra kastede sig over landet med 150 km. i timen. Orkanen varede fra sidst på eftermiddagen, til man ved midnat atter kunne vove sig udendørs og i byens gader gik på et lag af knuste tagsten og blokke af mursten fra ned-

styrtede gavle. Da lå byens hundredårige trækæmper væltede og flækkede med jordfyldte, strittende rødder blandet med løse brosten og overrevne kabler. De lå tværs over gader, ned over hustage, gennem mure og langt ind i haver og nabohaver. Vejret havde meldt sig

Elmetræerne i Puggaardsgade den 7. december 1999. Foto Thyge Jensen, Ribe.

og i eet farende tag rykket det normale og det kontrolerede ud af leje og sat sit eget slut på det 20. århundrede.

Da den mørke morgen kom, gik folk rundt med store øjne og så, hvor galt det var fat hos dem selv og hos naboen og ude i den hærgede by. Man fortalte om egne oplevelser med vinden og hørte om knækkede skove og brudte forsyningslinier ud over landet. Så kørte de første stærktfarvede biler ud, og motorsavene tog fat,

mens håndværkere skrev opgave efter opgave ind i ordrebogen, nok til flere år.

På Ribe Katedralskole tog en vaks yngre lærer allerede halvandet døgn efter stormen billeder af skaderne på bygningerne og lagde dem ind på skolens hjemmeside. Men ellers kom den vante registrering kun langsomt i gang. Indtrykkene måtte sætte sig først. Og så var det blevet februar, og trækæmperne var skåret op og borte,

Hovedbygningen. Nyt tag undervejs, februar 2000.

hustagenes huller var dækket af presenninger, oprodet jord var jævnet ud, plankeværker understøttet, og nye gavle var på vej op.

Af de tre store elmetræer, som i generationer har dannet deres eget skovrum ved skolens indgang i Puggaardsgade, var de to væltet ind i Stiftsamtets have og havde taget den fredede havemur med sig. Det tredje stod endnu med sin sorte, furede stamme op over Asylbygningen. Men vinden havde rokket det løs, og det blev fældet i vinterferien.

Elmen ved Asylet. Lige inden fældning, februar 2000.

Stormen havde væltet skolens lange plankeværk mod Gravsgade, og i haven bag det lå det hundredårige æbletræ hen over græsset sammen med mirabeltræet med den knudrede stamme. Deres lette kroner af hvide blomster havde været mange forårs mirakel. Den unge rødtjorn reddede kun livet ved forbøn og opspænding med ståwire. Skolens indramning var brudt, og det lukkede haverum, som bruges af alle til undervisning og fritid, lå åbent.

Haven mod Gravsgade, februar 2000.

Haven mod Gravsgade, april 2000.

Sidst i april står det er nyt plankeværk. Der er sået græs, og det er tid at plante. Syren, mirabel, valnød, taks, sommerfuglebuske og æbletræer. Her sætter vi det sidste, et Bodil Neergaard æble, i jorden.

I Vildhaven bag Puggaard blomstrer den røde og den hvide hestehov igen frem af den dybe havemuld omkring den middelalderlige overliggersten fra et vindue i en af Ribes forsvundne kirker. Den skjulte have hørte i århundreder til rektors bolig, hvis røde munkesten sta-

dig er dens grænse. Nu er det april år 2000, og idag kan der ventes en del sol og svag til let vind omkring syd.

*Lars Ilsøe
Torkil Funder*

Five o'clock Tea på Windsor Castle

med Dronningen på statsbesøg i Storbritannien

Oprindeligt foreskriver etiketten, at regentpar kun aflægger det samme kongehus ét statsbesøg i den periode, hvor de sidder på tronen. Dronning Margrethe besøgte officielt sin kusine dronning Elizabeth første gang i 1974, og det skulle altså være både det første og sidste statsbesøg mellem verdens to ældste monarkier. Dog har det ikke været nogen hemmelighed, at Margrethe ynder at tilbringe tid på den anden side af Nordsøen, hvor hun også har studeret på bl.a. London School of Economics. Med det in mente og med årtusindskiftet netop overstået besluttede det britiske og det danske hof og de respektive ambassader i samarbejde at arrangere et ekstraordinært statsbesøg. Man valgte at fokusere på ungdommen, den nye generation som forventes at skabe et mere samlet Europa, og derfor inviterede man 24 danske elever og 24 britiske elever til at fejre mødet mellem de to monarker.

Min overraskelse og glæde var ubeskrivelig, da jeg blev udvalgt til at følge dronning Margrethe på statsbesøg i Storbritannien. Dette var en mulighed for at se London fra en helt ny vinkel, for at komme steder, hvor jeg normalt ikke ville have adgang og for at kombinere mine to passioner engelsk og politik.

Inden afrejsen i februar 2000 fik jeg tilsendt et program for den miniuge (14. –17. februar). Hver dag var tætpakket fra tidlig morgen til sen aften med politiske debatter, Londonseværdigheder og turens klimaks, eftermiddagste med de to dronninger. Det syntes nærmest umuligt at forberede sig på noget så ukendt, og med sommerfugle i maven tog jeg, mandag den 14. februar om morgenen, med IC3-tog til København.

Samtlige 24 danske elever skulle samles på det nye hotel i DGI-byen, hvor vi skulle overnatte, inden turen

den følgende dag gik mod London. Mandag aften, efter endt indkvartering og møde med de andre unge og vores kontaktperson Christian Beck fra Hotel – og Restaurantskolen i København, spiste vi en lækker middag tilberedt af eleverne på førnævnte skole. Også med ved denne middag var hofmarskal Søren Haslund-Christensen, ambassadør Jan Marcussen og øvrige repræsentanter fra Udenrigs- og Undervisningsministeriet. De holdt alle taler for os om deres forventninger til vores eksemplariske opførsel, og hofmarskallen lærte os om takt og tone i de finere kredse. På trods af at vi næste morgen skulle med tog til Kastrup klokken 05.15, var det svært at falde til ro mandag aften. Vi ville jo gerne lære hinanden at kende, og på mit værelse blev der snakket, til det næsten var tid til at stå op igen.

Heldigvis nåede vi alligevel toget tirsdag morgen og flyet ligeså. I Stansted Airport blev vi modtaget af Jill Sharp fra det engelske Udenrigsministerium – hun fungerede som vores ”guide” de to meget hektiske dage. I bussen fra Stansted til Central London i den tidlige morgentrafik var der god stemning. De sidste timers transport havde gjort, at vi unge nu kendte hinanden endnu bedre. Og for at få tiden i bilkøerne til at gå forberede vi spørgsmål til de forskellige politikere, vi skulle møde samme og følgende dag. På hotellet i London samledes vi med de britiske elever, der netop havde mødt hinanden og derfor virkede mere generte end os danskere. Her var ikke tid til megen snak, da Londontrafikken allerede havde forsinket os, så turen fortsatte til Den Kongelige Danske Ambassade, hvor ambassadør Ole Lønsmann Poulsen modtog os.

Efter at have fået taget et gruppebillede fortsatte vi ned til Themsen, hvor vi ombord på the Mayflower

Garden spiste frokost, mens vi sejlede mod the Millennium Dome.

Under dette enorme lærredstag gemmer sig et kæmpemæssigt eksperimentarium, hvor man kan prøve alverdens ting og sager; bl.a. kan man bruge en million pund, man kan gå tur i kroppen, eller man kan sende e-mails til hele verden. Opførelsen af the Dome er, som navnet også indikerer, sket i forbindelse med årtusindskiftet, og det var oprindeligt meningen, at den skulle rives ned igen efter årets udgang. Dette har skabt en del

røre i England, da projektet har kostet 740 millioner £ – det der svarer til en halv Storebæltsbro. Og lad os se om den ikke får lov at stå – i hvert fald var besøget her en uforglemmelig oplevelse.

Efter et par timers sjov i the Dome tog vi undergrunden til Westminster. Denne form for transport viste sig at være en del hurtigere end bus, når det er "rush hour" i London. I Westminster blev vi vist ind i the Grand Committee Chamber, som mest af alt lignede en mindre udgave af Folketingssalen. Her blev vi hver især place-

ret foran en mikrofon, og Dr. Howard Machin fra London School of Economics instruerede os i, hvordan man stiller intelligente spørgsmål på den "rigtige måde". Efter en 20 minutters tid sluttede fire unge MP's sig til os – to fra New Labour, en fra Conservative og en fra Liberal Democrats. De stillede op til debat med os 48 unge, og emnerne bredte sig lige fra Euroen over Nordirland til Internettet. Diskussionen var både lærerig og underholdende, og det var lige så spændende at høre de andre unge stille spørgsmål, om hvad der måtte interessere dem, som det var at høre svarene fra politikerne. Efter en heftig debat blev vi vist rundt i Parlamentet, hvor vi både overværede en debat i House of Commons og House of Lords. Også her var underholdningsværdien høj; politikere, der råbte ad hinanden, en dommer, der var ved at falde i søvn, hunde, som sov ved deres ejermænds fødder. Det virkede meget fjernt fra folketingsdebatterne herhjemme, men på en måde var det også både enestående og enormt charmerende.

Tirsdag aften spiste vi alle middag på Hard Rock Café, hvor Swinging London for alvor levede op til sit navn. Det var også her, at vi fik bedre lejlighed til at snakke med de britiske deltagere.

Onsdag den 16. februar var dagen, hvor dronning Margrethes officielle statsbesøg skulle begynde, og det var også onsdag eftermiddag, at vi skulle til teselskab på Windsor Castle. Men inden da, var der meget vi skulle nå. Vi startede morgenen med en typisk English Breakfast på hotellet, og derefter gik turen til London Eye, som er et 135 meter højt pariserhjul, der står ved Themsens bred. Hjulet blev først officielt indviet den 1. marts 2000, så selvom udsigten var imponerende fra de svævende gondoler, kunne vi ikke andet end at være en smule nervøse over at være forsøgskaniner på en 26 minutter lang rejse op i luften.

Næste stop var det engelske Udenrigsministerium, hvor vi mødte den engelske Europaminister Keith Vaz. Han var en morsom og behagelig mand, der desværre

måtte forlade os ret pludseligt, da han blev kaldt til debat i House of Commons. I hans sted trådte hans departementschef, og igen blev vi placeret foran mikrofoner, og endnu en politisk debat begyndte. Denne gang omhandlede spørgsmålene emner som menneskerettigheder, sport og Skotlands selvstyre. En smule forsinket blev vi sendt ud i små grupper til medarbejdere med hver deres speciale i europæiske emner. Jeg fulgte med Peter Ivey, som var Head of Nordic Section, og vi diskuterede den politiske udvikling i de nordiske lande. Især var hans afdeling interesseret i, hvordan vi, i Danmark, oplevede og håndterede den ekstreme højrefløjs popularitet.

Herefter var det blevet tid til frokost, som denne gang var en stående buffet, hvilket gjorde os ekstra nervøse, fordi vi fra morgenen havde vores fineste tøj på, og nu var vi bange for at komme til at spilde. Det lykkedes da også en af de engelske drenge at snuble i et gulvtæppe med en kande juice, men "heldigvis" røg alt indholdet op ad væggen i stedet for på hans hvide skjorte.

Glade og spændte kørte vi nu mod Windsor Castle, hvor vi skulle tage imod dronning Margrethe. Undervejs i bussen studerede vi det materiale, vi havde modtaget om teselskabets gæster. Vi forsøgte at memorere deres titler, deres familie, deres interesser, og englænderne forsøgte at udtale de danske navne. Da vi ankom til Windsor blev vi ført igennem politiafspærringerne og hen til baldakinen, hvor vi ventede i kulden på, at de kongelige skulle ankomme. Endelig ankom dronning Elizabeth og prins Philip og senere vores dronning, prins Henrik og udenrigsminister Niels Helveg Petersen. Vi vinkede og flagede om kap med alle de andre mennesker, der var mødt op for at se de royale kareter køre forbi. Bagefter blev vi dog, som de eneste, ført op til Windsor Castle af en hemmelig bagtrappe som en af kongernes elskerinder i sin tid brugte. Skotterne havde deres nationaldragt på – nemlig en kilt – og hele dagen havde de hårdnakket påstået, at de intet havde på in-

denunder. De hævdede, at det ville være en hån mod deres flag. Men da vi kom ind i St. George's Chapel, frøs de, ligesom os andre, og løb nærmest hen på varmeristen for at sikre deres families videreførelse, som de sagde. Varmeblæsere og kilte har et resultat, der giver associationer til Marilyn Monroe i en meget berømt scene. Vi fik bevis for deres postulat, og jeg skal aldrig igen tvivle på skotters loyalitet mod deres flag.

Turens højdepunkt var nået, da det var tid til "Five o'clock Tea," og vi blev vist ind i to elegante sale, hvor fornemme tjenere og et overdådigt sandwich- og kagebord ventede os. Her balancerede vi med tekopper og tallerkner, mens vi opmærksomt lyttede til hoffets anvisninger om etikette. Det var rart lige at få opfrisket hofmarskallens ord, hjemmefra, men det var svært at hitte rede i alle de forskellige tiltaleformer. Hovedreglen var, at vi ikke måtte stille spørgsmål, men til gengæld skulle svare således, at det gav mulighed for et opfølgende spørgsmål. Da de kongelige og deres følge endelig ankom under stor fanfare, viste det sig, at de var helt afslappede, hvilket også gjorde os mindre nervøse, og selve oplevelsen udviklede sig derfor behageligt. Vi stod i små grupper, som de kongelige og deres følge så cirkulerede rundt imellem. Det gjorde, at alle fik veksllet et ord med alle, og at ingen derfor følte sig forbigået. Nervøsiteten blev druknet med teen, og alle følte sig bedre tilpas. Da det royale følge forlod receptionen, tror jeg, at vi alle var en smule skuffede over, hvor hurtigt tiden var gået. Men skuffelsen forvandlede sig hurtigt til lettelsens latter og en masse snak om, hvad dronning Margrethe havde sagt til den ene gruppe, og hvad Niels Helveg havde sagt til en anden.

Efter seancen blev vi mødt af en endnu større medieinteresse end den, der konstant havde fulgt os til samtlige begivenheder. Det var praktisk talt umuligt at komme forbi hen til bussen uden at støde ind i en kamerateam eller en journalist fra den kulørte presse.

Stemningen, på vej tilbage til London, var høj, og en

af de britiske deltagere leverede stand-up comedy i busens mikrofon. Sidste stop denne dag var West Hammersmith, hvor vi spiste en "light pre-theatre supper", før vi gik i teatret for at se musicalen Blast! Dette var en perfekt afslutning på en uforglemmelig dag, der alligevel ikke helt var slut endnu. Tilbage på hotellet ventede der os nemlig en kold buffet, og mens vi spiste, overrakte eleverne fra venskabsbyerne hinanden gaver. Jeg havde hjemmefra fået nogle flotte gaver med fra Ribes borgmester til de to piger fra vores venskabsby, Ely.

Aftenen blev hurtigt til nat, og selvom vi var trætte, kunne vi ikke få os selv til at gå i seng. Dagens mange oplevelser skulle diskuteres, og det var svært at tage afsked med de britiske elever, som vi netop var kommet til at kende så godt. Da vi omsider trak os tilbage til vores flotte værelser på the Grange Holborn Hotel, kunne vi alligevel ikke sove, og min værelseskammerat og jeg sad oppe til meget sent og drak varm kakao, mens vi gennemgik de sidste par dages utrolige begivenheder.

Torsdag morgen skulle vi allerede med bussen fra hotellet mod Stansted klokken 5.30 – og både i bussen og flyet på vej hjem var der musestille. Det var svært at tage afsked i Kastrup, men en del af os fulgtes ind til Hovedbanegården, hvor vi trætte og triste gik ombord på hver vores tog. Selvom jeg var udmattet, fyldte alle oplevelserne så meget i mig, at det var umuligt for mig at sove. Jeg glædede mig til at komme hjem og fortælle min mor om de sidste par dage, og jeg glædede mig til at tømme min e-mail-boks for at se, om der måske allerede var kommet brev fra nogle af de andre deltagere. Dette var i hvert fald en vinterferie, som indeholdt så mange interessante og unikke oplevelser, at den for evigt vil stå som et eventyrligt minde.

Maria Hartmann

Det Thura-Falsterske legat

I over hundrede år har rektor Falster og biskop Thura skuet ud over deltagerne i morgensangen med et myndigt og dog venligt blik. Historien bag de to portrætter er nok værd at kende:

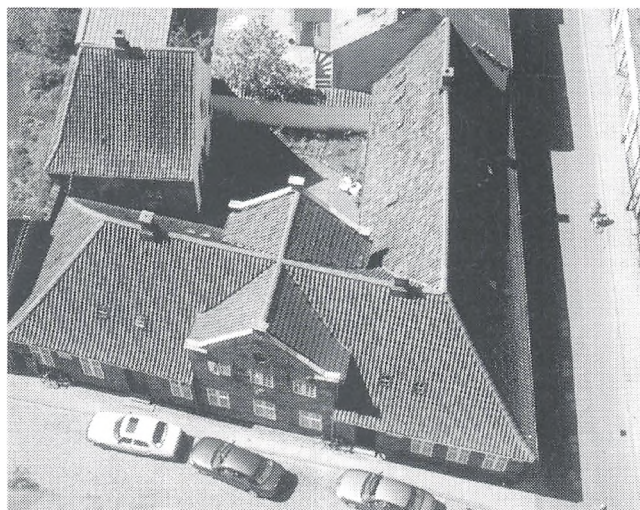
I 1827 stod 100-årsjubilæet for Falsters skolehus for døren. Denne bygning som stadig ligger lige over for domkirken, havde de to, rektor Falster og biskop Thura, ved fælles indsats og anstrengelser fået etableret i 1727 – der står ganske vist 1724 over hovedindgangen, men det var et projekt der tog lang tid – og i 1727 var det endelig færdigt.

Nu, i 1827, ville skolens daværende rektor, P.N. Thorup, der så rektor Falster som sit uopnåelige forbillede, gerne fejre jubilæet på en ordentlig måde – og hvorledes kunne det ske mere passende end ved at ophænge portrætterne af de to store hedengange i skolens so-lennitetssal?

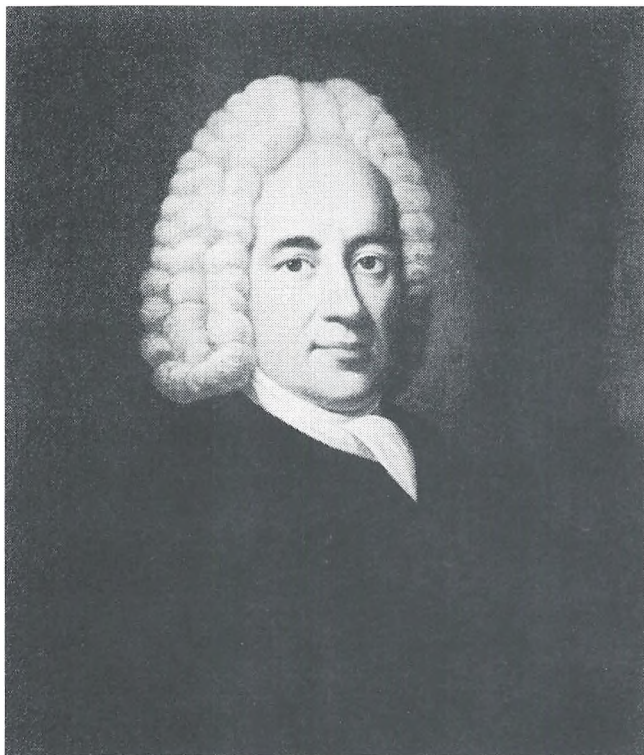
Problemet for Thorup var, at han ikke kendte til noget portræt af Falster. Thuras portræt hang i domkirken, men Falsters? Hvordan havde han set ud? Meget tæt på

jubilæet lykkedes det endelig at finde et kobberstik, udført i 1763 af en tysk kobberstikker, Schleuen, og det kunne godt bruges som forlæg. Det lykkedes også at finde en maler, som faktisk allerede havde udført en kopi af Falster til den kgl. portrætsamling på Frederiksborg slot, Hans Hansen, lektor ved Kunstakademiet og far til den senere mere berømte maler Constantin Hansen, så nu kunne arbejdet gå i gang.

Men pengene? Efter statsbankerotten i 1813 var statens midler ikke til slige narrestreger, så Thorup måtte ud med raslebøssen. Årsskriftet for 1826 rummede derfor, ud over de oplysninger om skolens historie som Thorup havde gjort til en institution, en henvendelse ”til Skolens forhenværende Disciple og andre dens Velyndere”. Her udbad rektoren sig ”deres ærede navne,

Den tidligere katedralskole, indtil 1856, set fra domkirkens Borgertårn. I forgrunden Thura-Falsters skolehus, bag det den bevarede halvdel af den senmiddelalderlige skolebygning. Forhuset rummede lærerboliger og skolebiblioteket.

Biskop Laurids Thura, 1657-1731.

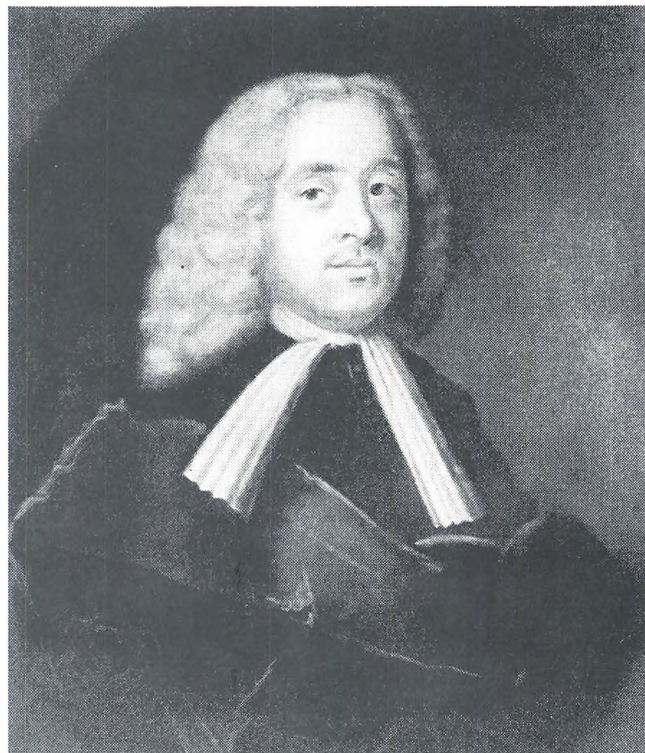
som ønske at deeltage” og lovede at, hvis der blev overskud, kunne han nok finde anvendelse ”til ydermere at hædre de tvende Uforglemmeliges Minde”.

Der kom faktisk overskud! Det følgende års skoleprogram indeholdt, ud over en liste over abonnenterne, et regnskab der viser, at bidragene, når maleren havde fået sine penge, havde indbragt mere end tre gange så mange rigsdalere. I årsskriftet for 1830 kunne Thorup offentliggøre ”Fundatsen for det Thura-Falsterske Legat”: ”Vi Frederik den Sjette af Guds Naade Konge til Danmark, de Venders og Gothers, Hertug udi Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenborg gjøre vitterligt...” Legatets kapital udgjorde fra begyndelsen 313 Rbd, 3 Mk, 12 sk. rede sølv, og det be-

stemtes, at når legatet ejede 500 Rbd., skulle renterne anvendes til skolens forskønnelse.

Til det formål virkede legatet hele sin tid, til det blev ophævet så sent som 1983, kort før skolen overgik til amtet.

Hvad har Ribe Katedralskole fået ud af legatet? For det første selve anledningen til dets eksistens: de to kopier af portrætter af Falster og Thura. Udgangspunktet for Falster-portrættet var som sagt et kobberstik. Først senere fandt man ud af, at forlægget for sticket var et malet portræt, der hang – og endnu hænger – på Universitetsbiblioteket. Hvem der har malet det, véd man ikke – en mulighed er den tyske portrætmaler J.S.Wahl, der har malet adskillige portrætter i 1730’erne, blandt andet

Rektor Christian Falster, 1690-1752. Universitetsbiblioteket.

portrættet af Falsters gode ven, Hans Gram. Billedet kan så være kommet til Universitetsbiblioteket sammen med Falsters manuskripter, som han skænkede det ved slutningen af sit liv – men alt dette er meget usikkert. Hans Hansens kopi er smukt malet, klar i farverne og vellykket – men ligner det? Det er jo en kopi af en kopi... Originalen er rundere, blødere, og med et glimt i øjet, som Hans Hansen ikke har fået med; ved at se på det forstår man bedre Falsters ry for børnetække end ved kopien. Men for Ribe Katedralskole er det nu Hans Hansens billede, der er Falster. Thura-billedet, som jo også skyldes Hans Hansen, svarer godt til det; at det er en kirkens mand fremgår kun af hans sorte klædning – i modsætning til Falsters dybrøde. Det kan være kopisten, der har ønsket at fremstille ham som privatperson, ikke med præstekrave og fløjlsmave som biskop, netop for at få en parallel til Falsterportrættet – men originalen til kopien er forsvundet. Ribe bys historiker fra det 18. århundrede, Peder Terpager, fortæller, at der fandtes portrætter af alle biskopperne (med få undtagelser) i domkirken omkring 1730, altså også af Thura. Han må jo i den sammenhæng være portrætteret i fuldt bispeskrud. Men i dag leder man forgæves blandt domkirkens bispeportrætter – i hvert fald finder man ikke noget, der kunne være forbillede for skolens Thura-portræt. Hvilket forbillede Thorup fandt til sin kopist er altså usikkert – men han har jo fundet ét, og som før kan vi vel sige at skolens billede er Thura.

Op gennem århundredet (det 19.) fik legatet lov til at vokse sig stort og kraftigt – det ser næsten ud, som om man havde glemt dets eksistens! Man skulle ellers tro, at der kunne findes anledning til at anvende det, da man i 1856 flyttede skolen til de nye bygninger i Puggårds rektorhave. Men det er først rektor Fritsche (1882-1903), der får øje for dets muligheder. Under ham blev de to sidefløje på skolen øget hver med en etage, og sangsalen bragt til det udseende den stort set har endnu i dag. Portrætterne af Falster og Thura havde plads på

Ved bordet. Fra venstre: Dionysos, købt i 1896, Aelius Verus og Faustina den Yngre, begge købt 1902.

sangsalens østvæg ved siden af talerstolen ("Rostra" kaldet), og i nichen over den var anbragt en gipsbuste af den regerende monark. I Fritsches tid har det været Kong Christian den Niende; senere – helt op i 1950'erne – var det Christian X. Og for at gøre det hele fuldkomment bestilte han i 1896 afstøbninger af de to metoper og frisen fra Parthenon på British Museum, ligesom han fik anskaffet gipskopier af fornemme klassiske kunstværker, Hermes (uden Dionysosbarnet) og

Udsnit af undervisningstavle, købt 1896. En hoplit fra det græske fodfolk.

på den anden side af døren ud til gangen Jupiter fra Otricoli. Flere gipsbuster kan i dag beses på lærerværelset, foruden et smukt Dionysoshoved fra Pompei er der to romerske kejser- og kejserindeportrætter fra Antoninernes tid; hvor de oprindelig stod vides ikke; en del blev i 1960'erne afstået til det nyoprettede arkæologiske museum på Århus Universitet. Altsammen anskaffet for midler fra legatet.

Da der først var gået hul, var der ingen ende på be-

hovet: klasseværelserne fik nye billeder, fornemme Alinari-fotografier af klassiske arkitekturværker og skulptur, senere også fra Renaissancens Italien og kopier af klassiske malerier (Rembrandt og italienske malere), hvoraf en del stadig kan ses på skolen, for eksempel på trappen op til klassikerlokalet i Puggård.

Også den daglige undervisning nød godt af legatet. Hidtil havde den kun bestået i læsning og overhøring og meget lidt for øjet. I et ministerielt cirkulære fra

Udsnit af undervisningstavle, købt 1896. En slyngekaster fra den romerske hær.

1896 anbefaledes det, at skolerne havde et udvalg af fotografiske gengivelser af forskellige kunstværker. Lederen af Den kgl. Afstøbningssamling, professor Julius Lange, havde udarbejdet en liste over egnede motiver, som blev købt. Det drejede sig om ægte fotografier af originalerne. Anskaffet blev også illustrative og meget pædagogiske plader af Cybulskis "Tabulae quibus antiquitates Graecae et Romanae illustrantur", det vil sige store tavler til oplysning om den græsk-romerske civilisation. De blev ophængt i klasserne og var således både til udsmykning og til undervisning. Kopier af de fine minoiske bægre og den dolk, som var fundet nær Mykene, kunne fremvises for klasserne og gøre Homers digte nærværende. Da en senere tid havde gjort lysbilleder til en mulighed, blev der også købt diapositiver for legatets midler.

Man ser, at det navnlig var de klassiske fag, der blev tilgodeset – det passer godt med hele skolens ånd. Fritsche var den sidste i en lang række af rektorer, som havde været disciple af den berømmelige Madvig, og havde som lærer i de klassiske fag ved sin side folk som V. Bech og J. M. Secher. Men han var ellers ikke fagligt ensporet: Politisk og socialt interesseret kæmpede han hårdt både for sin skole og for Ribe, hvis økonomiske vilkår efter 1864 ikke var gode. Stipendiernes antal blev forøget, undervisningsapparatet fornyet, en sportsplads anlagt – og så var det under ham, at en matematisk-naturvidenskabelig linje blev indført (der skulle dog gå nogle år, inden den rigtig slog an.) Det var også under Fritsche, at den første unge pige, Kirstine Margrethe Stürup, fik lov til at følge undervisningen.

Men næppe var han død, før i 1903 loven om de højere almenskoler stod for døren; den lod sig ikke i længden negligere.

Endnu 80 år eksisterede det Thura-Falsterske legat, men det er lidt svært at følge, hvad det blev brugt til. Af de gamle skoleprogrammer kan vi dog se, at der blev anskaffet portrætter af berømte Ribe-elever til at hæn-

Et af to guldbægre fra en grav ved Vaphio nær Mykerne, kopi købt 1902.

ge op i skolens gange – de kan stadig ses på trapperne op til tagetagen. De fleste af de (mange) malerier, som skolen ejer, ser ud til at være skænket af Carlsbergfondet og skyldes altså ikke det Thura-Falsterske legat. Måske er provenuet – som det går med alle gamle legater – efterhånden blevet så lille, at det ikke længere kunne tjene sit formål. I hvert fald i 1983, antageligt fordi der skulle ryddes op, inden Ribe Katedralskole gik over til Ribe amt, blev legatet ophævet, og dets kapital en del af statskassen.

Jens Vind

Frode Schöns legat

Seks tidligere elever fra Ribe Katedralskole modtog i 1999 hver 11.000 kr. til studier fortrinsvis i udlandet. Nedenfor følger klip fra de tilsendte rapporter

Rapport fra studieophold ved Université Charles de Gaulle oktober 1999 – juni 2000

Jeg havde valgt Lille på grund af universitetets gode ry og tog afsted uden at vide ret meget om selve byen. Jeg havde et billede af byen, som jeg også møder hos mange andre folk: en dødsyg industriby hvor det altid regner!! Det er absolut rigtigt, at vejret er temmelig upålideligt, men jeg er blevet meget positivt overrasket over selve byen.

Byen Lille er i dag smeltet sammen med byerne Roubaix og Tourcoing og danner en metropol med omkring 1 million indbyggere. Det er en rigtig dejlig by med en gammel del, der har bevaret sit historiske særpræg, og som byder på mange hyggelige butikker, caféer og restauranter samt flere gode museer.

Jeg boede i de 9 måneder på et kollegium lidt uden for Lilles centrum (6 minutter med metro) og med gåafstand fra universitetet. Generelt er de franske kollegier ikke så gode som de danske, og forholdene er til tider ret primitive. Det var netop tilfældet med dette kollegie. Da jeg, efter at have beset mit lille fængselscellelignende værelse, trådte ind i fælleskøkkenet, et rum med en håndvask og et bord kun besøgt af stamgæsterne (et par kakerlakker), havde jeg da også allermest lyst til at tage det første tog tilbage til min lejlighed på Vesterbro. Men det gjorde jeg ikke!! Og det var godt, for denne lidt skeptiske holdning forsvandt, efter at jeg havde fået ekviperet mit værelse med et par kogeplader, gryder, køleskab og ikke mindst efter at have talt med de andre beboere.

Mødet med det franske universitetssystem var en stor omvæltning, umiddelbart virkede det temmelig ro-

det og uorganiseret, men folk, både undervisere og studerende, var meget hjælpsomme, når man henvendte sig. Som udvekslingsstuderende kan man frit vælge kurser fra de forskellige institutter og årstrin. Dette store udbud af fag og kurser var meget positivt. På de to semestre havde jeg hovedsageligt forskellige former for litteraturkurser men også oversættelse, samt et samfundsfagligt kursus og et historiekursus.

Undervisningsformen afviger en del fra den danske. Det virker på mig, som om det faglige niveau på universitetet generelt er lavere end herhjemme. Undervisningen er naturligvis kompetent, men da den fortrinsvis er domineret af og funderet på underviserens ord og ikke ud fra på forhånd læste tekster, der kunne fungere som diskussionsgrundlag, bliver den meget skoleagtig og domineret af udenadslære i stedet for selvstændig stillingtagen. På trods af dette har jeg, især sprogligt, fået meget ud af mit ophold i Frankrig.

Alt i alt har mit studieophold været en meget positiv oplevelse og det har været 9 lærerige måneder, fagligt såvel som personligt. Et sådan ophold er svært blot at gøre op i årsværk og karakterer, da det at have en hverdag i et andet land giver så meget mere end det. Der siges hermed mange tak for legatet fra en meget tilfreds hjemvendt udvekslingsstuderende.

Me Svejstrup Laurberg

En studerendes beretning om et år i Nottingham

Det var med fornemmelsen af at have haft et fantastisk år, at jeg sidst på sommeren 2000 vendte tilbage til Danmark fra England, hvor jeg havde læst ved Univer-

Trent Building, University of Nottingham.

sity of Nottingham. Jeg havde just afsluttet min juridiske kandidateksamen, da jeg drog af sted med store forventninger, som jeg nu føler er blevet indfriet til fulde. Det er derfor med opfordring til at rejse ud, at jeg her gerne vil berette om mit år i udlandet.

Af de universiteter, jeg havde ansøgt om optagelse på, faldt valget i sidste ende på University of Nottingham, hvor de udbød en såkaldt ll.m.-grad i international erhversret. ll.m.-uddannelsen er en et-årig uddannelse, som svarer til den juridiske kandidatgrad i Danmark.

Det begyndte rigtig godt. Vel ankommet til Nottingham var det en fornøjelse at se universitetet, som lå samlet i en pragtfuld park. De ydre rammer var så absolut i orden. Universitetet havde arrangeret en velkomstuge for alle udenlandske studerende. Det var her,

det gik op for mig, hvor internationalt året ville blive. Der var studerende fra hele verden i bogstavelig forstand, og der var mange af dem. Alle de europæiske studerende blev indkvarteret i et af de mange kollegier i parken, og vi havde en meget underholdende uge. Fra begyndelsen var der en virkelig god stemning. Alle var meget åbne og glædede sig til at lære andre mennesker at kende – langt de fleste kendte jo ingen af de andre. Mange fandt også sammen i små grupper med henblik på at finde et privat hus at leje i fællesskab.

Fagligt skulle opholdet vise sig at være mere end tilfredsstillende. Underviserne var meget kompetente inden for deres specialeområder og meget engagerede. Undervisningen foregik i overvejende grad som klasseundervisning med klasser, der kun var halvt så store

som klasserne på Århus Universitet, hvilket højnede kvaliteten af undervisningen. Der blev også stillet større krav til forberedelse og deltagelse fra de studerendes side, end jeg havde været vant til i Danmark. Underviserne var en god blanding af forskere og praktikere med fingeren på pulsen. Selv om de studerende traditionen tro i England ikke benævner lærerne ved fornavn, bar underviserens omgang med de studerende præg af omgængelighed og en befriende afslappethed.

Socialt var opholdet ganske enkelt utroligt. Jeg fik mange nye venner fra alle mulige steder på kloden, og jeg er opsat på at holde kontakten ved lige. Uden på nogen måde at være et fordumsfuldt menneske, så var der både fordomme, som blev afkræftet, og andre, der blev bekræftet. Det er for eksempel sandt, at mandlige italienere er lige så glade for piger som for fodbold (siger ikke så lidt), at brasilianere forstår at feste (og det på mange måder – en brasiliansk pige var just blevet gift og havde kun haft et lille intimt bryllup med de 300 nærmeste familiemedlemmer og venner), og at franskmænd kun lige med nød og næppe kan overleve et år i et land uden anstændigt brød og ædel ost. Amerikanere er ikke helt så tålmodige som de knapt så effektive, men altid høflige englændere (hvilket kan give sig udslag i særdeles underholdende konflikter), tyskere kan rent faktisk være i besiddelse af humor, og svenskere kan ikke altid forstå dansk. Det kan i øvrigt nævnes, at selv om flere uden for Europa kun har en begrænset viden om Danmark – for eksempel var der en vietnameser som med stærk accent opsummerede: »Denmark. Small country. Many islands. Capital: Copenhagen« – så er danskere altid meget velansete. Noget må vi have gjort rigtigt i den store sammenhæng.

Nottingham selv var en god by at studere i. Byen er lidt større end Århus og med lige så mange studerende. Jeg nød den engelske pub-kultur i fulde drag. Særligt én pub er et besøg værd, hvis man skulle komme på de kanter. Den hedder »Ye Olde Trip to Jerusalem«, og si-

ges at være den ældste i England, hvor korstogsridderne skulle have haft for vane at stoppe op en sidste gang, inden de drog afsted til det hellige land. Et hyggeligt sted bygget ind i klippevæggen under Nottingham Castle.

Det er umuligt for mig at gøre op, hvad der var bedst ved min tur. En 11.m.-grad og mange nye venner rigere kan jeg kun sige, at året var virkelig vellykket. Jeg kan på det stærkeste anbefale, at man kombinerer et år i udlandet med studier ved et universitet eller et andet uddannelsessted. Det er en mulighed, man ikke bør forpasse.

Niels Jørn Friborg

Et udvekslingsophold i landet med tyggegummiforbud

Jeg blev matematisk student fra Ribe Katedralskole i 1992.

I forbindelse med mit cand.merc. studium fik jeg mulighed for at komme på udveksling og studere et semester i udlandet. Jeg valgte National University of Singapore, fordi udenlandske virksomheder ofte benytter Singapore som udgangspunkt for etablering på det Sydøstasiatiske marked.

Før afrejsen havde jeg gjort mig en del tanker om, hvad jeg kunne forvente af opholdet. Disse var domineret af de sædvanlige mere eller mindre berettigede fordomme om Singapore som et overvågningssamfund med strenge straffe for at smide tyggegummi på gaden. I løbet af mit ophold nåede jeg at blive ret fascineret af landet – på godt og ondt.

Faculty of Business Administration

Mens jeg var på universitet blev det kåret som det bedste i Asia-Pacific området, hvilket de naturligvis var meget stolte af. Der viste sig da også at være mange udvekslingsstuderende, fra det meste af verden, på uni-

Christina Kamstrup med udsigt over Singapore.

versitetet. Alt fungerer overordentligt effektivt, men vel at mærke først når man har udfyldt utrolige mængder formularer og er blevet registreret diverse steder i det temmelig store administrative apparat på universitetet. Vi udvekslingsstuderende blev indlogeret på kollegieværelser på campus-området på lige fod med en række andre singaporeanske studerende, hvilket gjorde, at man fik det bedste grundlag for at lære nye mennesker at kende, singaporeanere såvel som andre udvekslingsstuderende. Værelserne var ret små og uden air condition, så det blev en temmelig varm oplevelse

for en dansker, der er vant til en helt anden temperatur og luftfugtighed. Faciliteterne på universitetsområdet er imponerende: udover et stort sportskompleks, store biblioteker og mange læsesale, er der gratis internetadgang for alle studerende overalt på campus og i de studerendes hjem.

Undervisningsformen

Skolen havde opbygget et omfattende computernetværk, hvor man efter nogle fag kunne hente videooptagelser af forelæsninger, man havde været forhindret i at

komme til. Utrolig meget kommunikation generelt mellem undervisere og studerende foregik via nettet, og der var oprettet diverse diskussionsfora, hvor emner fra timerne blev debatteret, og der kunne stilles spørgsmål til professorerne. En ting som også kunne udvikles bedre herhjemme.

Det faglige niveau på National University of Singapore er på højde med det danske, men undervisningen foregår noget anderledes. For det første har universitetet valgt at prioritere således, at al undervisning efter første år skal foregå som klasseundervisning. Det vil sige ca. 25 studerende pr. underviser. Det er gjort som et forsøg på at højne kvaliteten og fremme tovejskommunikationen mellem professor og studerende, hvilket jeg personligt kun kan billige. Undervisningsformen på de danske universiteter er hovedsagelig forelæsninger, hvilket i sagens natur begrænser kommunikationen underviser og studerende imellem, men det er jo naturligvis et ressourcspørgsmål. Desuden er denne undervisningsform stadig ny på universitetet i Singapore og havde endnu ikke nået målet. Årsagen er at singaporeanske studerende generelt ikke bryder sig om at stille spørgsmål, og at man pr. tradition mere eller mindre ukritisk accepterer, hvad "autoriteter" siger. Det resulterede i, at professorerne til tider var synligt frustrerede, fordi de havde svært ved at gennemføre de ønskede diskussioner. Ofte var timerne derfor domineret af udvekslingsstuderende – ikke fordi de havde mere faglig viden end singaporeanerne, men fordi de turde stille spørgsmål ved tingene.

Evaluering

De studerende bliver løbende evalueret. Sådan at forstå, at den karakter, man får i de enkelte fag i slutningen af semesteret, er sammensat af ca. 10% for fremmøde og deltagelse i timerne, ca. 40% for en række opgaver og præsentationer, der skulle fremlægges i løbet af semesteret og kun ca. 50% for selve eksamen. Dette sy-

stem betød for mig, at arbejdsbyrden var fordelt mere ligeligt ud over semesteret, dels fordi der var mødepligt til timerne, og dels fordi man ganske enkelt var nødt til at møde forberedt op til alle timer. Samtidig forsvandt selvfølgelig den frihed, man har til selv at prioritere sin tid, der er forbundet med at læse på en videregående uddannelsesinstitution herhjemme, og ofte følte jeg mig mere som elev end studerende. Desuden var det også sådan, at karaktererne i de respektive klasser skulle være normalfordelte. For at opnå gode resultater i klasser med meget dygtige studerende, skulle man derfor arbejde ekstra hårdt. Da Singapore er et konkurrence-samfund, og de studerende generelt er meget flittige, betød det, at man ofte så singaporeanske studerende sovende på gangene med hovedet på tastaturet af deres bærbare computere. Læsesalene var ofte fyldte til langt ud på natten og morgenen i weekenderne, og man kunne godt få det indtryk, at singaporeanske studerende ikke sover, bortset fra en lur på tastaturet i ny og næ. Generelt synes jeg, at professorerne i Singapore er meget kompetente og dygtige undervisere. De gør meget for at gøre læringsprocessen afvekslende og interessant.

Desuden blev der i Singapore lagt megen vægt på gruppeprojekter, det har der også været en del af i Århus, men på grund af den til tider store mentalitets- og kulturforskel mellem Danmark og Singapore har de erfaringer, jeg har fået i den forbindelse været anderledes udbytterige. Det er, når man bliver taget ud af den sædvanlige sammenhæng og sat i en ny og fremmed, at man lærer allermest om sig selv.

Fagene

Under mit ophold havde jeg valgt fire fag, som til sammen gav fuld merit på Handelshøjskolen i Århus og kom til at udgøre mit tredje semester på cand. merc. studiet. Asia-Pacific Business, Managerial Skills, Creative Thinking and Problemsolving og Internet for

Business. Asia-Pacific Business omhandlede etablering og forretningsførelse i Sydøstasien. Det viste sig at være meget udbytterigt, og et fag jeg var utrolig glad for. Timerne var centreret omkring en lang række makroøkonomiske, sociale, teknologiske, politiske, handels- og investeringsmæssige aspekter i de respektive lande i regionen. I løbet af semesteret udarbejdede vi i grupper to rapporter om den sektorale udvikling i de forskellige lande, samt den førte industrielle politik. Managerial Skills koncentrerede sig om blødere ledelsesmæssige emner såsom motivation, kommunikation, teambuilding og konflikt-management. Formålet med faget var at bidrage til større indsigt i ledelse, men også at fremme personlig udvikling og kendskab. Også i dette fag skulle der udarbejdes to større gruppeprojekter. Vi valgte at behandle motivation og foretog i den forbindelse et par interviews med bl.a. den danske direktør for Lego Asia-Pacific. I tilknytning til undervisningen tilbragte vi nogle timer i universitetets "behavioural lab", hvor vi fik mulighed for at afprøve vores konsulentegenskaber ved hjælp af små rollespil, som blev optaget på videobånd og overværet af de andre studerende. Det var meget lærerigt, og også personligt havde jeg stort udbytte af faget. Da jeg finder ledelse meget interessant, men kun har haft et organisationsfag i Danmark, der primært var koncentreret om virksomhedsstrukturer, valgte jeg at tage to ledelsesfag i Singapore. Det andet hed "Creative Thinking and Problem-solving". Faget skulle give os bedre evne til at løse problemer på utraditionel vis ved hjælp af en række redskaber såsom mindmaps. Kreativitet eller mangel på samme er et af de helt store emner i Singapore. Det skyldes, at Singapore i mange år har levet af at fremstille og videresælge andre landes gode "ideer" ved hjælp af udenlandske firmaer, og at man nu har fået øjnene op for, at kreativitet og innovation er nødvendigt på længere sigt for at bibeholde den økonomiske vækst. Der investeres som aldrig før i teknologiparker, og man

forsøger ihærdigt at fremelske en entreprenørånd i stil med den, der findes i Silicon Valley. Samtidig er det utvivlsomt sådan, at innovation og kreativitet eksisterer bedst, der hvor der sættes spørgsmålstejn ved den traditionelle tankegang, og hvor kritik af eksisterende systemer tillades. Singapore er på mange måder et paternalistisk samfund, hvor hverken kritik af samfundet, universitetet eller andre autoriteter accepteres. Et paradoks – og jeg har svært ved at se, hvordan de to ting, mangel på ytringsfrihed og kreativitet/innovation, skulle kunne forenes. Trods det fik jeg dog lært en række gode teknikker i faget til kreativ problemløsning og fandt desuden stor anvendelse af mindmaps til noget så ukreativt som udenadslære, da jeg skulle til en multiple choice prøve.

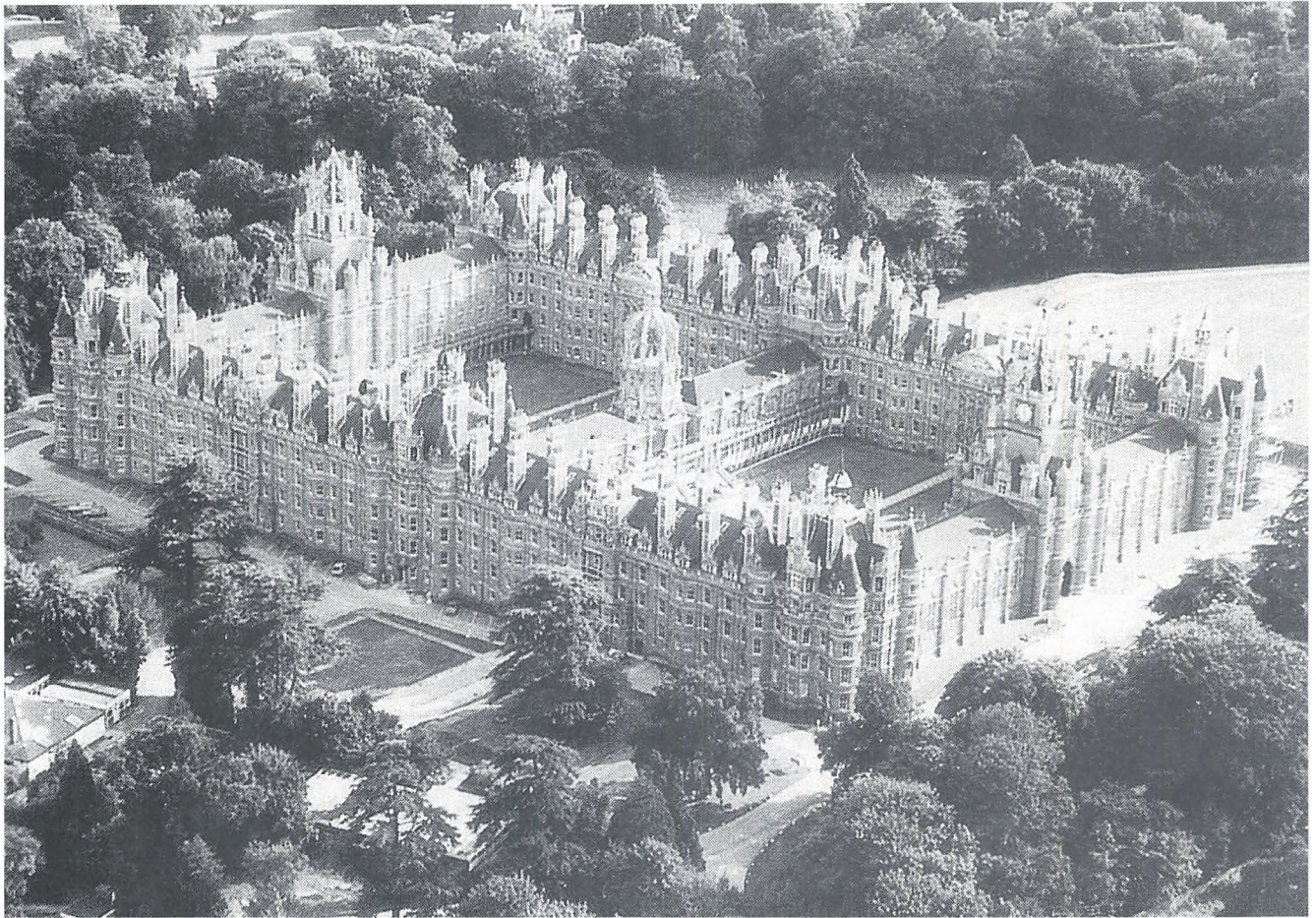
De 5 måneder i Singapore har været meget udbytterige, en markant horisontudvidelse, fagligt såvel som kulturelt og socialt og vil uden tvivl være af stor værdi for mig i fremtiden. Jeg skal nu til at påbegynde arbejdet med min hovedopgave og har i den forbindelse valgt at beskæftige mig yderligere med det asiatiske marked. I sommerferien skal jeg derfor 6 uger til Shanghai i Kina, hvor jeg skal undersøge etableringsmulighederne for danske virksomheder. Jeg håber meget, at jeg i mit fremtidige job vil få mulighed for at udnytte de erfaringer, jeg har gjort mig under mit ophold i Singapore, og det er mit ønske at få et arbejde i en virksomhed med tætte relationer til udlandet – gerne Sydøstasien.

"Put me in the company of any two people at random – they will invariably have something to teach me. I can take their qualities as a model and their defects as a warning."

The analects of Confucius, 7.22

En stor tak til Frode og Valborg Schöns Fond for det tildelte legat, som bidrog væsentligt til at udvekslingsopholdet i Singapore kunne realiseres.

Christina Kamstrup

Founder's Building.

Udenlandsophold – et år som geologistuderende ved Royal Holloway, University of London

Det regner "cats and dogs," mens jeg sidder her i Surrey og funderer over det forgangne år, som jeg har tilbragt i England i forbindelse med mit geologistudium ved København Universitet.

Det var gennem mit studenterjob ved Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser (GEUS) og dis-

kussioner med den daværende afdelingsleder (min vejleder) angående specialeemne, at kontakten til Royal Holloway, University of London blev etableret. Min motivation for netop at vælge dette sted er dels dets meget anerkendte M.Sc. i "Basin Evolution and Dynamics" dels dets ledende position inden for salttektonik, inden for hvilket område mit speciale-projekt er. Min oprindelige plan var at følge noget af kurset for ellers at koncentrere mig om mit speciale resten af tiden. Det endte

dog med, at jeg fuldførte hele kurset, inklusiv feltture og eksaminer, hvorfor jeg nu bærer titlen Master of Science!

Royal Holloway ligger i Egham, Surrey, ca. 30 km fra Londons centrum. Det omtales ofte som University of London's "Country Campus" på baggrund af dets placering nær Windsor Castle og Great Park. Campus er domineret af den smukke Founders Building fra 1886, som oprindeligt var et college udelukkende for kvindelige studerende. I dag huser bygningen over 500 af de ialt godt 4.500 studerende, administration, bibliotek, spisesale m.m.

Lidt over halvdelen af de 28 på holdet var fra UK. Derudover var der studerende fra Oman, Irland, Tyskland, Italien, Norge, Papua and New Guinea og Venezuela – og så naturligvis mig fra Danmark. En god blanding, hvilket naturligvis også gav grundlag for interessante samtaler og diskussioner om andet end lige geologi, blandt andet om vores forskellige hjemlande og kulturer. En 10 dages ekskursion til de spanske Pyrenæer i maj efterfølges af 3 – 4 måneder, som er helliget ens selvstændige projekt. Mens de fleste på kurset lånte data fra forskellige olie-/gasfirmaer, arbejdede jeg her på mit specialdatasæt fra den danske Central Grav.

Essensen i mit projekt er, ved hjælp af 3D seismiske data, at undersøge tre saltstrukturers udvikling fra deres initiale indsigt ud fra et olie-/gasperspektiv, blandt andet tendensen til en koncentration af hydrocarboner i forkastninger forårsaget af saltstrukturerne. Sammen med en rapport afsluttedes det individuelle projekt med en "poster" og et foredrag i forbindelse med et symposium, som blev afholdt i begyndelsen af september. Omkring 100 fra olie-/gasindustrien mødte op til denne séance, hvor jeg fik etableret flere gode kontakter. En hel fantastisk dag, hvor en sommers hårdt arbejde bar frugt.

Nu, efter en lille ferie, har jeg taget fat på mit danske speciale igen. Sideløbende hermed arbejder jeg med min engelske vejleder på en publikation vedrørende mine resultater. Jeg kan se tilbage på et fagligt lærerigt og spændende år, hvor jeg samtidig har nydt England og etableret mange gode venskaber og kontakter, som jeg håber også at kunne samarbejde med i fremtiden. Jeg kan varmt anbefale alle at tage til udlandet og studere. Mange tak til Ribe Katedralskole og legatudvalget – jeg er taknemmelig for at have modtaget Frode Schöns legat.

Malene Rank

Ud i det blå

En mandag morgen i slutningen af august kunne en vågen turist opleve små grupper cyklister med stor opbakning sno sig gennem Ribes gader og ud af byen mod nord. Det var 24 elever i 1.z på vej mod lejrskolen et sted i ”det blå”.

Lige siden skolestarten tre uger før havde klassen lagt tid og energi i planlægningen. Oplægget fra lærerne lød på en tur til ukendte mål med overnatning i telt. Transporten ville komme til at foregå på cykel, i kano og til fods.

Hvem kan skaffe telte? Hvad skal vi spise? Hvordan kan vi tilberede maden? Kan min cykel (og jeg selv!) klare turen? Der gik ikke lang tid før de fleste af disse spørgsmål var afklarede. Simon havde gode kontakter i FDF, hvor han lånte spritkøkkener, og mange havde egne telte.

Endelig kom vi til dagen for turens begyndelse. Eleverne cyklede med al deres oppakning i cykeltasker, rygsække, avistasker, eller hvad man havde, i grupper á fem personer. Det eneste de havde at køre efter var et kortudsnit med en rute indtegnet. Hver gruppe havde ansvaret for at holde sammen og følge ruten til det angivne mødested. Selvfølgelig var jeg den sidste, der fik pakket cyklen, så det var helt naturligt at Anne Marie Strøm og jeg dannede bagtrop for at kunne hjælpe, hvis der opstod problemer.

Vejret var heldigvis med os, ligesom det kom til at være resten af ugen.

Alle skulle samles til fælles frokost i nærheden af Glejbjerg, hvor et nyt kortudsnit blev udleveret. Det gik dog strygende, så frokosthvilet blev udsat til Årre. Først i Alslev, ti kilometer før mål, blev det afsløret, at dagens etape skulle gå til Kravnsøpladsen ved Varde Å's udløb. De sidste par kilometer blev lange for nogle, turen blev nemlig målt til næsten 90 km denne dag.

Mens vi satte telte op og indrettede lejren, cyklede en lille skare videre til nærmeste brugsforening i Billum. Dagen sluttede med en lille tur ud til Ho bugt, hvor der langt ude (ebbe!) var mulighed for en dukkert.

Tirsdag var kanodag. Bustransport klokken otte til en bro langt oppe ad Varde Å ved Sig. Herfra slynger åen sig smal med ret kraftig strøm ned mod den kunstigt anlagte Karlsgårde Sø. Her var første stop det lille el- og naturmuseum i Karlsgårdeværkets tidligere transformerbygning. I biologitimerne havde vi op til turen arbejdet med vandløb og landskabsforandringer for at have nogle bedre forudsætninger for at opleve det vi så.

Det viste sig hurtigt, at kanobesætningerne måtte omfordeles, så der kom en mere jævn fordeling mellem muskelkraft og styreevner i de ni kanoer. Efter rokaden gik det videre mod Varde by. På vejen fik vi lejlighed til at se (og føle), at åen for nylig er lagt tilbage i sit gamle leje og derved er blevet et par kilometer længere. I Varde samlede vi kræfter i havnen og sendte indkøbsholdet op i byen, så kokkene ikke skulle en cykeltur til købmanden.

Det sidste stykke hjem til lejren vil de fleste nok huske for modvind, modstrøm (tidevandet!) og en næsten endeløs rørskov. Desværre rakte tiden (og kræfterne) ikke til en tur helt ud til Ho Bugt, hvor landskabet pludselig vider sig ud, og åen glider over i Vadehavet.

Det skal i øvrigt siges, at især pigerne var meget socialt bevidste. De sørgede hele tiden for at komme på hold med nogle nye mennesker, således at der var mulighed for at lære alle de andre bedre at kende.

Onsdag klokken kvart i kvalme blev alle vækket. Så snart morgensolen havde fjernet sporene efter mosekonens nataktivitet, cyklede vi rundt om Ho bugt og ud til stranden og ebbevejen over til øen Langli. Den nu ubeboede ø er kun tilgængelig i to måneder i sensommeren.

Her mødte vi den lokale naturvejleder, der guidede os over til øen og fortalte lidt om vadehavets fugleliv, øens historie og noget om sælerne. De sidste kunne ses på bankerne syd for øen gennem teleskop.

På hjemvejen gik turen først til Oksbøl, men på vejen forsvandt Poul. Heldigvis var han kvik nok til at køre tilbage til et vejkryds, som alle skulle passere på vejen hjem.

Mathias havde også en lidt kedelig oplevelse. På grund af problemer med den ene fod kunne han ikke gå med til Langli. Lærerne foreslog derfor, at han skulle tilbringe dagen på biblioteket i Oksbøl og fremlægge sine studier om aftenen.

Da vi først på eftermiddagen kom til byen, sad den stakkels mand uden for biblioteket – det var lukket på denne ugedag !

Efter aftensmaden var der snobrød over bål og lidt underholdning. Træthed og kulde gjorde, at de fleste gik i seng allerede halv elleve, hvilket vist ikke er helt almindeligt den sidste aften på en lejrskole.

Torsdag skulle lejren ryddes, og efter et par ture over pladsen var der helt sikkert renere, end før vi ankom.

Hjemturen gik over Hjerting, hvor vi besøgte Hjerting Kirke, der er en moderne kirke med en mere fleksibel og anderledes rumindretning og udsmykning end i traditionelle danske kirker. Det var interessant at høre elevernes reaktioner. Nogle af dem var meget konservative, mens en ældre dame, der tilfældigvis var i kirken samtidig med os, derimod gav udtryk for en større forståelse for nutidigt kirkebyggeri.

Varde Å.

Fra Hjerting gik turen gennem Esbjerg og videre forbi Tjæreborg, hvor en del elever cyklede fra mod Bramming. Resten af flokken fortsatte ad cykelstien langs diget mod Ribe.

Det var tydeligt at (jern)hestene kunne lugte stalden. Turen fra Hjerting til Ribe (ca. 50 km) blev tilbagelagt på kun to timer. Vi nåede dermed tilbage til skolen, lige som skoledagen sluttede for alle de ældre elever.

Alle kom vel hjem, og som trofæ blev et kort med alle ruter indtegnet hængt op i klassen. I alt ca. 200 km cykling, 35 km kanosejlads og 14 km gang blev det til på de fire dages tur.

I dag er det stadig en fornøjelse at være sammen med l.z. Jeg tror, at denne oplevelse, der nok flyttede nogle grænser hos en del af deltagerne, kan være indledningen til en række grænseoverskridende oplevelser gennem de næste tre års gymnasietid.

Lars Bjørn

To fag

To lærere i henholdsvis russisk og dramatik skriver i det følgende om en oplevelse, et emne, der særligt har optaget dem

Når man savner russisk-elever

Russisk elev.

en avis, som de da også optog, men i så beskåret form, at meningen blev helt forvrænget. Nu beder jeg Dem læse dette her, når De kommer hjem til Deres eget land. Lad det komme til andres kundskab, hvis det har betydning for nogen!”

Er det her endnu en GULAG-historie, tænkte jeg. Hvilke hemmeligheder kan denne pæne dame bære

”Jeg skal indvie Dem i en hemmelighed! De må for Guds skyld ikke sige noget til min søn!”

Vi fulgte den gamle dame til bussen, og nede i gården var det, at hun trak mig om bag en ramponeret varevogn – en Volga årgang 1975- for at betro mig noget. Op af tasken trak hun 2 sirligt foldede, sammensyede, håndskrevne ark (papir fra sovjet-tiden, kunne jeg se) og et foto.

–”Sagen er, at jeg engang skrev noget til

rundt på? Jeg vidste, at hun havde været officer under krigen og gjort tjeneste under justitsministeriet i de baltiske lande og senere i Korea. Jeg begyndte at fable om spionage og statshemmeligheder og havde svært ved at tackle hendes naive åbenhjertighed.

Oppe i lejligheden havde hendes søn sagt: ”Mama, hold nu op med det gamle sludder! Det interesserer ikke nogen!”

Og henvendt til mig: ”Tag dig ikke af det. Hun er gammel, bor alene, tuller rundt i sine minder. Undskyld hende!”

”Det gamle sludder” var en beretning om, hvordan hun havde mødt sin mand (Gud være hans sjæl nådig!) ved fronten i 1942, hvordan han pludselig forsvandt (der var jo meget hemmelighedskræmmeri dengang, naturligvis) og ikke lod høre fra sig i 2 år, og hvordan de igen mødtes i Korea. Så rejste hun alene hjem til Gomel for at føde barnet der (Vitalik, du kan da nok forstå, at jeg ikke kunne føde dig derude blandt de mennesker). Drengen, i hvis lejlighed hun nu sad og fortalte, voksede op i Korea – der blev han kunstner!

”Hver dag tog jeg dig med ud til et smukt sted, oftest til et næs ud i havet, hvor jeg viste dig naturens skønhed. Jeg har altid vidst, at du skulle være kunstner”. Vitalik kigger forlegent ud af vinduet, ser på uret og tænker på buskøreplanen.

Nu, hvor jeg sidder med den gamle dames ”hemmelighed” (skrevet i maj 2000) og foto (maj 1946) foran mig, er jeg i vildrede. Troede hun, at hendes historie

kunne have betydning for mennesker i et fjernt land, eller var der bare ikke andre, der gad høre på en særling? Og hvad bryder Lukasjenkos aviser sig også om en pensioneret lærerindes minder fra -45? Næh, hendes søn havde nok ret: "Så, mama, nu følger vi dig ned til bus-sen!".

Hvori "hemmeligheden" består? Det er såmænd en stilfærdig beskrivelse af krigsslutningen 9. maj 45, officielt kaldet Sejrsdagen, som den oplevedes af en ung hviderussisk kvinde, anbragt i Litauen. Midt under en omrokering af hendes division standser kolonnen på vejen, en stabsofficer meddeler over en højttaler, at tyskerne har kapitulert – og så kan det nok være, at der sker noget:

- "Vi blev alle sammen – soldater og officerer imellem hinanden – som skolebørn, vi hoppede og dansede, faldt hinanden om halsen, kyssede folk, vi knap nok kendte. En sådan glæde havde ingen af os nogensinde oplevet. Vores marchkolonne forvandlede til et festligt 1. maj-optog med sang og dans."

På den videre march møder hun tilfangetagne tyske soldater, som aldeles ikke ligner tabere – de går, som var det en parade op ad Unter den Linden! Hendes næste følelse er medlidenhed – tænk hvad de har været igennem og skal igennem! Hun tænker på dem, som faldt i sneen uden for Moskva i vinteren 41-42, og på disse tyske drenges mødre, ..."som i min forestilling lignede vore egne mødre i deres evige bekymring for deres dyrebare børn, der opholder sig i krigens helvede."

Senere er hun til et officersbal i Kaunas – soldaters-tøvler og smægtende tango:

- "Pludselig tav musikken. En smuk litauisk kvinde trådte frem og sagde: "Vi kan ikke danse til den musik. Den tango blev spillet, når tyskerne skød i tusindvis af jøder: kvinder, børn og gamle. Til den musik vil vi rejse os og ære mindet om de døde". Så lød tangoens for-

tryllende toner igen, og alle stod tavse til ære for de døde. Da forstod jeg, at min medlidenhed med fjenden er en synd!".

Nej, selvfølgelig har hverken politikeren eller kunstneren brug for tågede minder eller tvivlrådig menneskelighed. For os andre kan Marija Denisenkos historie være et vidnesbyrd om hjertets renhed i en ufølsom tid og om risikoen for at miste orienteringen, når ens fodspor sander til.

Hermed har jeg opfyldt mit løfte til krigsveteranen (det var sådan hun opfattede sig selv) Marija Prokofjevna Korotkevitch, g. Denisenko, om at videregive hendes historie.

Hvordan jeg mødte hende? Ja, i disse år er det svært for en russisklærer i gymnasiet at holde talefærdigheden vedlige hjemme på skolen – der er ikke nogen at tale med.

Og vil man gerne bruge sproget bare en gang imellem, må man opsøge de rette miljøer. Jeg fik mulighed for at yde sproglig bistand til en gruppe mennesker fra det sydvestjyske og københavnske, som skulle på en privat rejse for at besøge kunstner venner og -kolleger i Gomel i det sydøstlige Hviderusland. Der boede jeg en uge hos Vitalij Denisenko, som har udstillet i Danmark, bl.a. hos Maersk Air i Esbjerg, Galleri Loke i Gram og i København, og solgt så godt, at vi var 5 om at bære pengene gennem tolden.

Når man besøger folk derovre, møder man naturligvis også hele deres familie. Min værts svigerfar viste sig at være et sandt relikv fra sovjet-tiden: født på landet af forældre med hhv. 2 års og ingen skolegang og takket være kommunismen endt allerøverst i det akademiske hierarki (dr.pæd., professor, medlem af 2 videnskabelige akademier, lærebogsforfatter – en mand med alle privilegier). Men det er en anden historie.

Bent Mortensen

Abbey teatret – om kultur og teater i det katolske Irland

Irsk kultur er verdenskendt; men nok mest for den irske folkemusik. Hvem har ikke prøvet at vandre rundt i en fremmed storby – træet i fødderne og øret i hovedet efter en lang og udmattende dag som turist, humøret er for nedadgående, og det er begyndt at regne. Og så! Netop som man er ved at gå helt i spåner, drejer man om et hjørne. Og der ligger den obligatoriske irske pub og lokker med hyggelig varme, hjemlig stemning, tykke, sorte øl med blødt skum og ikke mindst: irsk folkemusik. Oppe ved siden af baren sidder den irske musiker og synger sit hjemlands vemodige sange, så vi straks føler os velkommen og vi drages ind i den tykflydende sentimentalitet, som strømmer fra ham. Der findes ingen storby med respekt for sig selv, hvor dette scenario ikke er at finde.

Men irsk kultur er andet end det. Hjulpet lidt på vej vil de fleste kunne genkende James Joyce og hans "Ulysses". Og var der ikke også noget med en nobelprismodtager engang?... Jo, fire endda, for Irland har også fostret mange litteraturer gennem tiden. W.B. Yeats, Irlands første nobelprismodtager var også dramatiker, og i sit hjemland er han mindst lige så kendt for sin dramatik og sin betydning for irsk teater som for sine digte og sin litteratur. Faktisk var Yeats en af stifterne af Irlands første nationale teater, og det er den paradoksale historie om det teater, Abbey Teateret, jeg vil fortælle her.

Men inden vi når til Yeats, Syng og alle de andre, vil vi lige dvæle lidt ved den irske kultur. Tager man de historiske briller på, forklares mange ting. Irland er et regnvåd og klippefyldt land, hvor landbruget i århundrede har drejet sig om får og kartofler. Det bliver man ikke fed af! Ydermere har Irlands jorder fra det 16. til det 20. århundrede været ejet af engelske godsejere, så det eventuelle overskud er sjældent kommet den irske befolkning til gode. Når der ellers var noget overskud,

for Irland har adskillige gange i de seneste 500 år været ramt af hungersnød. Irsk kultur og identitet er opstået på trods af den engelske undertrykkelse og i kampen mod den. På grund af det engelske overherredømme og de elendige forhold irlenerne levede under, valgte mange gennem tiden at emigrere, og irlenerne har taget deres kultur med sig på rejsen. Derfor rummer den irske kultur et paradoks: Både hjemlængsel og frihedstrang. Længsel efter at være herre i eget hjem og trang til at slippe fri af det engelske åg. Hjemlængsel og frihedstrang! Hvem kan ikke ind imellem føle sig ramt af den ene af de to?

Det engelske overherredømme har ikke bare påvirket det kulturelle indhold, men også kulturens form. Plaget af hungersnød og fattigdom har irlenerne igennem århundreder givet deres følelser og tanker udtryk som omkostningsfrie sange og fortællinger og ikke som materialekrævende arkitektur eller billedkunst! Og traditionen er ubrudt – min levetid tæller både en nobelprismodtager i litteratur og fem vindere af Europæisk Melodi Grand Prix.

Irsk teater er nok mindre verdenskendt. Traditionen er heller ikke så gammel. Faktisk starter irsk teatertradition med Abbey Teatret og folkene bag det. Og paradoksalt nok var det kirkens forbud mod teatret, som først og fremmest gav irsk teater rodfæste i Irland.

Irland omkring århundredeskiftet var et splittet land både politisk og religiøst. Det var et land med en stolt fortid og en historie med store konger og fremtrædende helte. Men de sidste mange hundrede år under engelsk regering betød, at Irland ingen store politikere havde til at tegne landet. Irland havde fortidens helte og samtidens frihedskæmpere som nationens forbilleder. Og frihedskampen splittede landet i to. Dem, der kæmpede med alle midler for nationens politiske selvstændighed og frigørelse fra England. Og dem, der anså nationens

kulturelle særpræg og nationalitetsfølelsens beståen for det afgørende, og som ikke mente, at en politisk løsrivelse var altafgørende, især ikke hvis det krævede volde lige midler at nå.

Manglen på politisk ledelse gav den katolske kirke en enorm indflydelse. I Irland var ca. 95% af befolkningen katolske og meget fattige efter Englands mangeårige udbytning af landet. Som den eneste autoritet påstod den katolske kirke, at den havde en løsning på problemerne, og derfor fik kirken og præsterne næsten uindskrænket indflydelse. Det var usmart at rage uklar med kirken; hvis den følte sin position truet, risikerede man lynhurtigt en anklage for blasfemi.

I dette religiøse og nationalistiske landskab besluttede en lille gruppe mennesker i 1904 at åbne et nationalt teater i Dublin. Tankerne kom fra poeten og dramatikerne W.B. Yeats og hans gode veninde Lady Gregory – en rig godsejerenske. Teatret skulle være upolitisk, men spille nationalt teater af irske dramatikere for at bevare Irlands kulturelle særpræg. Irland havde faktisk ikke nogen dramatikere, som var kendt i Irland, og befolkningen var absolut ikke vant til at gå i teatret. Men stifterne var idealister, og de stolede på det irske folks støtte. De ville gøre folk nationalt bevidste ved at spille stykker skrevet af irere og om livet i Irland på et hverdagsagtigt sprog, som folk forstod. Det måtte gerne være hverdagsagtige emner også. For hverdagen var et emne, der kom den almindelige befolkning ved, og som den kunne identificere sig med.

Allerede her mødte ideen modstand fra halvdelen af det splittede Irland: Abbey Teatret, som jo var engageret i den nationale sag, kunne ikke både erklære sig for National Teater og fornægte politisk propaganda. For de irske nationalister rangerede intet over frihedskampen – heller ikke kunstnerisk frihed. Det nærmede sig blasfemi i deres øjne, og Abbey Teatret havde skaffet sig de første fjender og de første konflikter på halsen.

Den nationale ide til trods blev det irere med prote-

*"Vi venter på
Godot"
af Samuel
Beckett.*

stantisk baggrund, som gav Irland et teater. Stifterne selv var på nær én alle protestanter, og det samme var de økonomiske bidragsydere. Men skuespillerne, "Fays kompagni" var katolske irere, som spillede ulønnede i deres fritid af lyst og interesse. Derfor lykkedes det også at holde liv i teatret trods de hårde odds; Abbey Teatret blev et nationalt teater, som bragte Irlands dybere tanker og følelser på scenen. Men nu har den katolske kirke sjældent været særligt begejstret for folks inderste tanker!

Den katolske kirke har da også en stor del af skylden for både den modstand og den succes, som mødte Abbey Teatret. Teatret knyttede en ung, irsk dramatiker ved navn J.M. Synge til sig, og allerede hans første stykke vakte furor. Det var meget små og for os uforståelige detaljer, der faldt folk for brystet; men reaktionen hos folk var voldsom. Det første stykke, Synge satte op, handler om en gammel mand, der vil sætte sin noget yngre kones trofasthed på prøve. Han lægger sig derfor og lader som om, han er død. Og ganske rigtigt: inden sørgeceremonien er overstået, har konen tilbudt sig til en yngre mand. Hun har arvet, og han siger ja. Hendes husbond rejser sig fra sit leje og fordriver hende, og da hun nu ingen penge har, vil den unge ikke

have hende. Hun er derfor hjælpeløs og udstødt, indtil en forbipasserende vagabond tilbyder hende beskyttelse og følgeskab.

Kærlighedsløse og aldersmæssigt skæve ægteskaber var hverdag i Irland; men stykket blev anklaget for at være uirsk i sin hele udformning, og det centrale punkt var, at en irsk kvinde aldrig ville være sin mand utro! Det var både syndigt, umoralsk og unationalistisk at postulere sådan noget. Det var en fornærmelse mod hele den kvindelige del af den irske befolkning, og det var langt mere, end både det katolske publikum og den katolske kirke kunne acceptere. Så Synge blev bandlyst, og kirkens bandlysning må et katolsk publikum følge. Men på den anden side så var (og er) der så meget rebel i irerne, at de nødvendigvis måtte se ved selvsyn, hvad det var, kirken kunne forarges over. Så modsat kirkens hensigt var dens fordømmelse fremmende for publikumtilstrømningen, præcis som dårlig kritik kan være i dag. Synges mest omstridte stykke på Abbey Teatret blev mødt med så megen folkelig modstand, at det krævede 500 politimænds indsats at holde ro på ga-

den og i teatret den sidste aften. Det var ét lille bitte ord, der voldte hele miseren, og igen var det de irske kvinders ære, der blev antastet: Synge nævner en flok kvinder, som står i deres bare underskørt. Ordet underskørt var for meget! Folk kom blot for at kunne rejse sig og gå i protest midt under forestillingen, ting blev kastet op på scenen, og der var uro i salen, så det var umuligt at høre et ord. Ugen igennem blev stykket chikaneret af trompetspillere i salen, som politiet måtte bringe med på stationen for at holde en lille smule orden. Men aviserne rapporterede om stridighederne og gjorde folk nysgerrige, så forestillingen var totalt udsolgt hele ugen.

Så takket være og på trods af katolsk fordømmelse slog Abbey Teatret irsk teater og dramatik fast. Irlands tredje Nobelprismodtager er den berømte dramatiker Samuel Beckett med »Vi venter på Godot«. Han levede hele sit litterære liv i Frankrig på grund af den katolske kirkes censur i Irland. Men hans dramatik er meget irsk.

Katrine Knudsen

Gymnasiets opbygning og de valgfag, der tilbyde

Sproglig linie

3. g	Idræt 2 timer	Dansk 4 timer	Historie 3 timer	Religion 3 timer	Billed- kunst 2 timer	Oldtids- kundskab 3 timer	Valgfag 4-5 timer	Valgfag 5 timer	Valgfag 5 timer	I alt 31-32 timer pr. uge	
2. g	Idræt 2 timer	Dansk 3 timer	Historie 3 timer	Fortsætter- sprog 4 timer	Geografi 3 timer	Begynder- sprog 4 timer	Engelsk 4 timer	Naturfag 4 timer	Valgfag 4-5 timer	I alt 31-32 timer pr. uge	
1. g	Idræt 2 timer	Dansk 3 timer	Historie 3 timer	Fortsætter- sprog 4 timer	Biologi 3 timer	Musik 3 timer	Begynder- sprog 4 timer	Engelsk 4 timer	Naturfag 3 timer	Latin 3 timer	I alt 32 timer pr. uge

Sproglig linie

De mørke felter er obligatoriske fag, der er fælles for både sproglig og matematisk linie. De grå felter er fag, der er obligatoriske for sproglig linie alene. Fortsætter-sprog er tysk eller fransk. Begynder-sprog er enten fransk, russisk, spansk eller tysk. Naturfag består af elementer fra matematik, fysik og kemi.

Matematisk linie

3. g	Idræt 2 timer	Dansk 4 timer	Historie 3 timer	Religion 3 timer	Billed- kunst 2 timer	Oldtids- kundskab 3 timer	Valgfag 4-5 timer	Valgfag 5 timer	Valgfag 5 timer	I alt 31-32 timer pr. uge	
2. g	Idræt 2 timer	Dansk 3 timer	Historie 3 timer	Sprog 2 4 timer	Geografi 3 timer	Engelsk 4 timer	Matematik 5 timer	Fysik 3 timer	Valgfag 4-5 timer	I alt 31-32 timer pr. uge	
1. g	Idræt 2 timer	Dansk 3 timer	Historie 3 timer	Sprog 2 4 timer	Biologi 3 timer	Musik 3 timer	Engelsk 3 timer	Matematik 5 timer	Fysik 3 timer	Kemi 3 timer	I alt 32 timer pr. uge

Matematisk linie

De mørke felter er obligatoriske fag, der er fælles for både sproglig og matematisk linie. De grå felter er fag, der er obligatoriske for matematisk linie alene. Sprog 2 er tysk, fransk, russisk eller spansk.

På sproglig linie tilbydes følgende fag på højt niveau:

	Gennemsnitligt ugetimetal	
	2.g	3.g
latin	5	5
græsk	5	8 (incl. oldtids-kundskab)
samfundsfag	5	5
musik	5	5
biologi	5	5
matematik	5	5
engelsk	-	5
tysk	-	5
fransk	-	5
russisk	-	5
spansk	-	5

Valgfagene består af fag på *højt niveau* - det vil sige fag, der strækker sig over mindst 2 år eller bygger videre på et 2-årigt obligatorisk fag - og fag på *mellemniveau*.

Som fag på *mellemniveau* med 4 ugentlige timer i 2.g eller 3.g tilbydes:

Billedkunst, biologi, datalogi, design, dramatik, erhvervsøkonomi, filosofi, geografi, idræt, kemi, latin, matematik, musik, psykologi og samfundsfag.

Valg af fag: I 1.g vælges sprog. I 2.g vælges ét fag og i 3.g skal man have 3 valgfag.

Alle elever skal vælge mindst to fag på højt niveau.

Sproglige skal vælge mindst et sprog på højt niveau.

Matematikere skal vælge mindst et af fagene matematik, fysik, kemi, biologi, samfundsfag eller musik på højt niveau. Elever på matematisk linie, der vælger samfundsfag eller musik på højt niveau skal yderligere vælge mindst ét af fagene matematik på højt niveau, fysik på højt niveau, biologi på mellemniveau, datalogi

På matematisk linie tilbydes følgende fag på højt niveau:

	Gennemsnitligt ugetimetal	
	2.g	3.g
matematik ^{x)}	-	5
fysik	-	5
kemi	4	5
biologi	5	5
samfundsfag	5	5
musik	5	5
engelsk	-	5
tysk	-	5
fransk	-	5
russisk	-	5
spansk	-	5

^{x)} Matematik i 1.g er fælles for alle. I 2.g kan matematik vælges på obligatorisk niveau eller på højt niveau. Hvis man vælger højt niveau allerede fra 2.g undervises man på særligt hold og fortsætter på højt niveau i 3.g. Hvis man vælger matematik på obligatorisk niveau i 2.g, kan man vælge at slutte på dette niveau eller at fortsætte i 3.g med matematik på højt niveau.

på mellemniveau, geografi på mellemniveau eller kemi på mellemniveau.

Sproglige kan vælge både græsk og latin på højt niveau i 2.g. I dette tilfælde fravælges et af de øvrige sprog.

Der er mange muligheder for at kombinere fag. Man kan vælge tre naturvidenskabelige fag, man kan vælge tre sprog i 3.g eller man kan kombinere sprog, naturvidenskab, samfundsfag og musik.

Nogle hold vil bestå af både sproglige og matematiske elever, andre hold alene af sproglige eller matematikere.

Skolen kan ikke garantere, at der oprettes hold i alle tilbudte fag, men vil søge at opfylde elevønsker bedst muligt og tage særligt hensyn til højniveaufag.

Julelegater 1999

Moltkes legat

Janne Nielsen, 1x

Ellen Ravn Jakobsen, 3z

P. Schmitz og hustrus legat

Anne Rasmussen, 2b

Thomas Schou Hansen, 3u

Lektor C. Amorsens legat

Henning Gram Hansen, 1y

Trine Ryttersgaard, 3y

Øllgårds legat

Marie Lynge Jørgensen, 1b

Kristina Mikkelsen, 2z

Nis Nissens legat

Anne-Mette Steinmeier, 1a

Kirsten Agergaard Pedersen, 2a

Lars Rune Ibsen, 2x

Katrine Roschmann, 3b

Asger Christensen, 3x

Stipendiefonden

Sara Friis Jensen, 1c

Asbjørn Bruun, 1z

Stine Forsberg, 2c

Marie Kirkebæk Brandt, 2y

Mette Grisell, 3a

Niels Knudsen, 3c

Sommerlegater 2000

Thorsens legat

Anette Oest, 3x
Line Fjeldsted Nissen, 3a

Jubilæumslegat

Jeppe Bjerrum Nielsen, 1x
Anders Hadberg, 1c
Sidsel Faurholt, 2a

Brock Iversen og Jens Thue Jensens legat

Asger Christensen, 3x
+ boggave

Haunstrup Andresens legat, Ellen Reinckes legat og Søløjtnant Grønbæks mindelegat

Tue Roth, 3y

Sechers legat

Rikke Sylvestersen, 3b

Greisens mindelegat

Ida Sofie Matzen, 3c

Jens Chr. Petersens legat

Ellen Ravn Jakobsen, 3z

Korsgaards legat

Marianne Kjær Sørensen, 1b

Moltkes legat

Gitte Nielsen, 2z

Ripensersamfundets legat

Maria Hartmann, 3a

Sydbanks legat

Torkild Skovbjerg Sørensen, 2x

Frøs Herreds Sparekasses legat

Ditte Enemark, 3b
+ boggave
Trine Ryttersgaard, 3y
Georg Bach Jensen, 3z

Jyske Banks legat

Rasmus Andersen, 3u

Den Danske Banks legat

Marie Louise Rand Sørensen, 3u
+ boggave

Unibanks legat

Karen Leimand, 3b
+ boggave

BG Banks legat

Anders Dehn, 3z
+ boggave

Ribe Byråds legat

Rikke Thyssen Østergaard, 2b

Studenter 2000

3a:

Rikke Andersen, Christina Bennetzen, Charlotte Bruun, Karen Dahl-Nielsen, Pia Dalsgaard, Signe Tang Fokdal, Lisbeth Galtung, Mette Grisell, Maria Ørum Hartmann, Martin W. Hill, Janne Ohrt Johansen, Marianne Lund, Tina Lunding, Mariko Maeda, Heidi Martinussen, Mette Mathiasen, Line Fjeldsted Nissen, Tinne Rosenvind Rieck, Christian Klindt Sølbeck, Marianne Sørensen, Uffe Habekost Sørensen.

3b:

Tina Gindeberg Andersen, Ditte Nissen Enemark, Ann-Lisbeth Holm, Marie Louise Jensen, Jacob Møller Jensen, Ditte Riis Jørgensen, Karen Leimand, Susanne Lund, Vickie W. Lund, Annemette Smidt Madsen, Adam Melbye, Susanne Mortensen, Stine Ravnborg Nissen, Lene Damgård Olesen, Kristina Thrane Olsen, Anne Yoo Pedersen, Katrine Roschmann, Rikke Sylvestersen.

3c:

Vivian Bjerrum, Christian Danchell, Anders Zinck Hansen, Julie Damkjær Hansen, Lina Højer, Bettina Jensen, Karina Skov Jensen, Heidi Johansen, Niels Knudsen, Anja Krabben, Ane Ø. Larsen, Daniel Lauridsen, Lis Lauridsen, Betina S. Lauritzen, Ida Sofie Matzen, Marlene Damgaard Nielsen, Line Park Nissen, Anne Buur Pedersen, Kristoffer Abildgaard Pedersen.

3u:

Rasmus Andersen, Kim Ebsen Beck, Katrine Birch Birchløv, Sara Buhl Bjelke, Ellen Kjestine Brunsgaard, Peter Carstensen, Annika Sidelmann Fjordbøge, Rune Grann, Anders Ugelvig Hansen, Thomas Schou Hansen, Yvonne Høeg, Helle Bække Jensen, Jonas Warming Jensen, Kim Skov Jensen, Uffe Lund, Jonas Michelsen, Irene Mikkelsen, Torben Pedersen, Stine Philip, Mads Teilmann Rasmussen, Rasmus Schack, Sara Thomsen Skødt, Marie Louise Rand Sørensen.

3x:

Helle Andersen, Stine Sommer Andersen, Mette Bern, Asger Christensen, Christina Mølgaard Christensen, Anders Ejbye-Ernst, Louise Ellegaard, Rikke S. Hansen, Mark Jacobsen, Kamilla Kryger, Kristian T. Lauridsen, Tanja Lauritsen, Michael Legart, Flemming Christian Madsen, Marianne Nørregaard Madsen, Jens Surlykke Nielsen, Morten Ib Nielsen, Anette Corydon Oest, Anders Lynggaard Olsen, Johanne Stenger, Krestine Thomsen.

3y:

Sabrina Barlo, Jens Dam Boldt, Marianne Brink, Maja Frandsen, Andreas H. Hansen, Claus Henry Hansen, Andreas Mølbak Henriksen, Alice Lund Høegh, Louise Klok Ingvarsen, Ingeborg Jacobsen, Esben Keldorff Jørgensen, Katrine Lyhne, Sanne Ellen Hylander Olkjær, Thomas Storm Pedersen, Tue Roth, Trine Ryttergaard, Kirsten Brinch Rødgaard, Pernille Seeberg, Anders Skov, Henrik Thuesen, Lisbet Truelsen, Bo Haahr Østergaard.

3z:

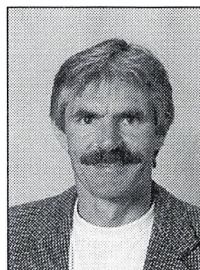
Jane Rødgaard Andersen, Janne-Lykke R. Christiansen, Anders Kristian Dehn, Birgitte Korsholm Enevoldsen, Martin Eskildsen, Line Maria Grunert, Lars Hansen, Kim Juul Henriksen, Ellen Ravn Jakobsen, Georg Bach Jensen, Kirstine Steen Jensen, Rasmus Langschwager Jensen, Ali Husni Khalidan, Rune Koop-Jakobsen, Morten Veibel Kristiansen, Sanne Toft Kristiansen, Camilla Gandrup Kviesgaard, Martin Nielsen, Ditte Malene Stokbæk Petersen, Johannes T. Rasmussen, Hans Paarup Thomsen, Sidsel Marie Tønder, Jeanne Wolf.

Skolens ansatte

Hanne Aagaard (HA)
Lektor
fransk, engelsk
Vibevænget 1, 6760 Ribe
75 42 30 92

Jacob Bastholm (JB)
Lektor
historie, geografi, studievejleder
Blokvej 2E, Lustrup, 6760 Ribe
75 42 07 08
E-mail: bastholm@ribekatedralskole.dk

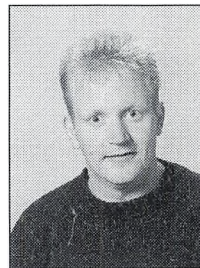
Elisabeth Abrahamsen (EA)
Lektor
historie, engelsk
formand for Pædagogisk Råd
Grævlingetofte 15, 6760 Ribe
75 44 52 84
E-mail: elisabeth@ribekatedralskole.dk

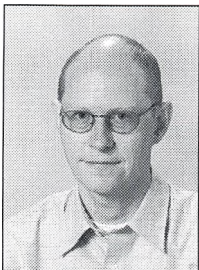
Kirsten Beck (KB)
Lektor
engelsk, dansk
Hans Jacobsvej 49, 6760 Ribe
75 41 07 01
E-mail: beck@ribekatedralskole.dk

Bente Ramskov Andersen (BR)
Lektor
fysik, matematik, naturfag
Sønderportsgade 20 A, 1.tv., 6760 Ribe
75 41 18 16
E-mail: bente@ribekatedralskole.dk

Bo Bertelsen (BO)
Årsvikar
historie, idræt
Gråbrødregade 6, 6760 Ribe
75 42 05 24
E-mail: bo@ribekatedralskole.dk

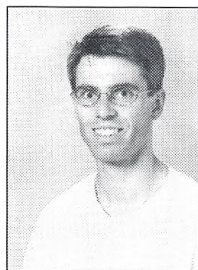
Poul René Bertelsen (PR)
Lektor
fysik, matematik, naturfag, filosofi
Engdraget 16, 6760 Ribe
75 41 01 72
E-mail: prb@ribekatedralskole.dk

Per Bøgeholdt (PB)
Lektor
fysik, kemi, naturfag, datalogi, datavejleder
Daneng 7, Ø.Vedsted, 6760 Ribe
75 42 22 28
E-mail: pb@ribekatedralskole.dk

Lars Bjørn (LB)
Lektor
biologi, kemi
Ternevej 10, 6600 Vejen
75 36 48 26
E-mail: lb@ribekatedralskole.dk

Niels Dohn (ND)
Adjunkt
biologi, idræt
Blokvej 2P, Lustrup, 6760 Ribe
75 42 50 00
E-mail: ndohn@ribekatedralskole.dk

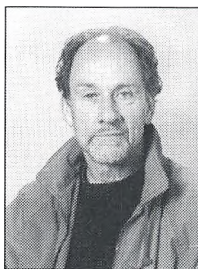
Jonna Øllgaard Bloch
Sekretær
Søndergade 14, 6690 Gørding
75 17 86 21
E-mail: jonnabloch/ribekatedralskole/ribe-
amt@ribeamt.dk

Bodil Honoré Eriksen (BE)
Lektor
kemi, fysik, naturfag
Møllevvej 10, 6800 Varde
75 21 10 63
E-mail: bodil@ribekatedralskole.dk

Birgit Bro (BB)
Lektor
biologi, kemi, inspektør
Sct. Laurentiigade 11, 6760 Ribe
75 42 45 20
E-mail: bb@ribekatedralskole.dk

Torkil Funder (TF)
Lektor
geografi, biologi
Lustrupvej 28, Lustrup, 6760 Ribe
75 42 22 85

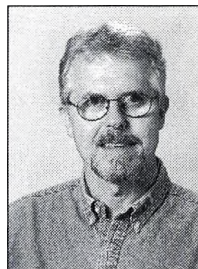
Lis Annie Gjørup (LG)
Lektor
musik, fransk, billedkunst
Sct. Laurentiigade 4, 6760 Ribe
75 41 04 91

Jørgen Olaf Hansen (JH)
Lektor
fysik, matematik, naturfag
Tørresager 13, 6760 Ribe
75 42 19 71
E-mail: jh@ribekatedralskole.dk

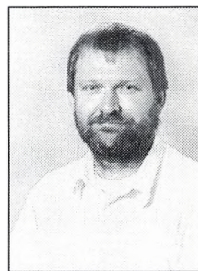
Anne Granum-Jensen (AG)
Lektor
græsk, oldtidskundskab, matematik,
studievejleder
Grøndalsvej 18, 6000 Kolding
75 53 05 89
E-mail: anneg@ribekatedralskole.dk

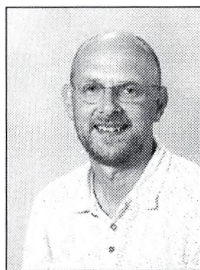
Steen Hansen (SH)
Lektor
musik, tysk
Sønderportsgade 13, 1., 6760 Ribe
75 42 24 27
E-mail: sh@ribekatedralskole.dk

Dorte Simonsen Gunge (DG)
Adjunkt
dansk, musik
Tangevej 71, 6760 Ribe
75 42 00 62
E-mail: dgunge@ribekatedralskole.dk

Søren Hansen (SØ)
Lektor
matematik, fysik, kemi, naturfag, skema-
lægger
Tangevej 92 A, 6760 Ribe
75 42 21 26
E-mail: soeren@ribekatedralskole.dk

Jørgen Baungaard Hansen (BH)
Lektor
biologi, studievejleder, tillidsrepræsentant
Tangevej 47, 6760 Ribe
75 42 40 91
E-mail: baungaard@ribekatedralskole.dk

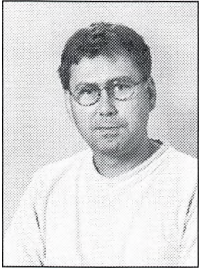
Morten Høyrup (MH)
Adjunkt
fysik, matematik, naturfag, datavejleder
Stenbogade 1, 2.tv., 6760 Ribe
75 41 13 05
E-mail: hoyrup@ribekatedralskole.dk

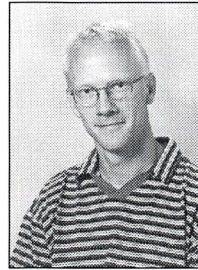
Lars Ilsøe (LI)
Lektor
dansk, tysk,
Tangevej 49, 6760 Ribe
75 42 38 05
E-mail: ilsøe@ribekatedralskole.dk

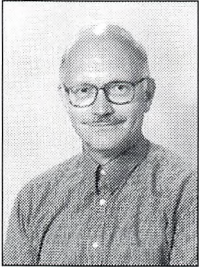
Inga Johansen
Rengøringsassistent
Tørresager 16, Ø. Vedsted
6760 Ribe
75 42 04 71

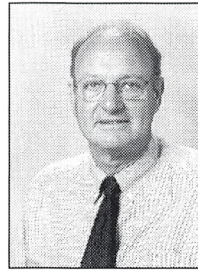
Ole Hedegaard Jensen (OH)
Lektor
dansk, samfundsfag
Midtfenner 10, 6760 Ribe
75 42 28 66
E-mail: oh@ribekatedralskole.dk

Benni Johanson (BJ)
Adjunkt
engelsk, idræt
Albert Skeelsgade 6, 6760 Ribe
75 42 52 00
E-mail: bj@ribekatedralskole.dk

Hans Staunstrup Jeppesen (HJ)
Lektor
engelsk, billedkunst, design
Overdammen 5, lejl. B, 6760 Ribe
75 42 18 77

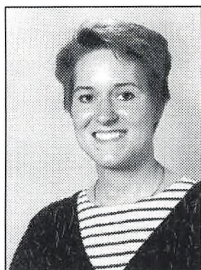
Bent Karsdal (BK)
Rektor
historie, samfundsfag
Tangevej 9, 6760 Ribe
75 41 03 33
E-mail: karsdal@ribekatedralskole.dk

Carl Christian Jespersen (CJ)
Lektor
samfundsfag, dansk, erhvervsøkonomi
Daneng 10, Ø. Vedsted, 6760 Ribe
75 42 47 55
christian@ribekatedralskole.dk

Kirsten Kirkelund (KK)
Lektor
fransk, idræt, spansk
Finsensvej 30, 6760 Ribe
75 41 06 24
E-mail: kk@ribekatedralskole.dk

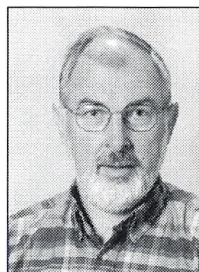
Katrine Knudsen (KN)
Adjunkt
historie, dramatik
Sct. Laurentiifade 28, 6760 Ribe
76 88 06 05

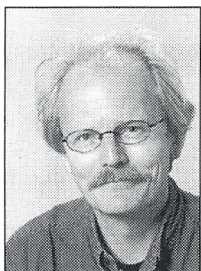
Dorte Stig Madsen (DM)
Lektor
fransk, russisk, spansk
Damvej 4, 6760 Ribe
75 41 03 49
E-mail: dortesm@ribekatedralskole.dk

Camilla D. Larsen (CL)
Adjunkt
matematik, musik
Sønderportsgade 20, st. tv., 6760 Ribe
75 42 06 34
E-mail: tibbe@ribekatedralskole.dk

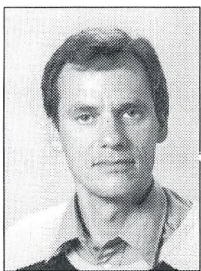
Bent Bægaard Mortensen (BM)
Lektor
russisk, latin, oldtidskundskab, dansk
Sct. Laurentiigade 11, 6760 Ribe
75 42 45 20

Simon Laursen (SL)
Lektor
latin, græsk, oldtidskundskab
Heimdalsvej 31, 6000 Kolding
75 53 22 53
E-mail: simon.laursen@ribekatedralskole.dk

Marleen Müller (MM)
Adjunkt
historie, tysk
Klostergade 24, 6760 Ribe
E-mail: mueller@ribekatedralskole.dk

Gunnar Adolf Lundsgaard (GL)
Lektor
religion, dansk
Kongevej 59, 6100 Haderslev
74 53 57 00
E-mail: gunnar@ribekatedralskole.dk

Gitte Møller (GI)
Lektor
engelsk, idræt
Sct. Laurentiigade 3, 6760 Ribe
75 42 44 62
E-mail: gm@ribekatedralskole.dk

Henning Skov Nielsen
Pedel
Puggårdsgade 20, 6760 Ribe
75 42 36 41

Pia Rusborg (RU)
Lektor
engelsk, psykologi
Grønnegade 22 st., 6760 Ribe
75 41 13 49
E-mail: ru@ribekatedralskole.dk

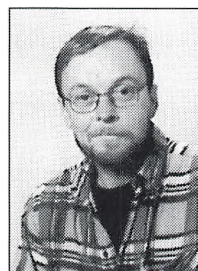
Anna Margrethe Paludan (AP)
Lektor
historie, dansk, bibliotekar
Lustrupvej 16, 6760 Ribe
75 42 26 09

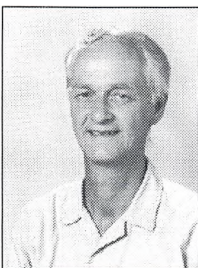
Trine Ryhave (TR)
Lektor
religion, historie
Bellisvej 3, 6760 Ribe
75 41 18 38
E-mail: tr@ribekatedralskole.dk

Lise Vind Petersen (LP)
Lektor
dansk, oldtidskundskab
Midtfenner 10, 6760 Ribe
75 42 28 66
E-mail: lp@ribekatedralskole.dk

Finn Steiness
Pedelmedhjælper
Hundegade 1, 6760 Ribe
75 42 40 77

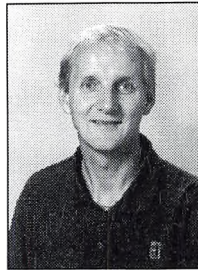
Hans Chr. Rasmussen (HR)
Lektor
matematik
Engdraget 55, Ø.Vedsted, 6760 Ribe
75 42 16 19
E-mail: hc@ribekatedralskole.dk

Susanne Stender (ST)
Lektor
idræt, matematik
Ribevej 78, Sdr. Hygum, 6630 Rødding
74 84 54 12
E-mail: st@ribekatedralskole.dk

Anne Marie Strøm (AS)
Lektor
tysk, idræt
Tørresager 4, 6760 Ribe
75 42 24 89
E-mail: astr@ribekatedralskole.dk

Hans Taumann (HT)
Timelærer
idræt
Sviegade 2 C, 1., 6760 Ribe
75 42 38 67

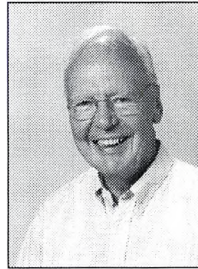
Anne Sønderup (AN)
Adjunkt
matematik, kemi
Dr. Dagmarsvej 8A, st., 6760 Ribe
75 42 54 25
E-mail: annes@ribekatedralskole.dk

Annette Vind (AV)
Ledende inspektør
latin, græsk, oldtidskundskab, dansk
Bordingsvej 9, 6760 Ribe
75 42 13 67
annette.vind@ribekatedralskole.dk

Lene Sørensen (LS)
Lektor
fransk, engelsk
Bredkjærtøft 15, Hviding, 6760 Ribe
75 44 58 50
E-mail: lenes@ribekatedralskole.dk

Jens Vind (JV)
Studielektor
latin, græsk, oldtidskundskab, religion
Bordingsvej 9, 6760 Ribe
75 42 13 67

Mette M. Sørensen
Sekretær
Sennepsmarken 33, 6771 Gredstedbro
Tlf. 75 43 11 90
E-mail: mettesørensen/ribekatedralskole/ri-
beamt@ribeamt.dk

Valnød, plantet i foråret 2000 i stedet for den store afghanske valnød plantet af Lennart Edelberg i 1950'erne og fældet af stormen december 1999.

Mindeord

Simon Dommerby Toft

Den 27. marts 2000 erfarede lærere og elever på Ribe Katedralskole, at Simon Dommerby Toft havde mistet livet ved en tragisk ulykke. I den anledning samledes hele skolen for at mindes Simon, hvorefter alle gik hjem. Eleverne fra Simons klasse, 3.x skrev følgende mindeord:

Den 27. marts 2000 fik vi besked om, at vi havde mistet vores klassekammerat, Simon Dommerby Toft.

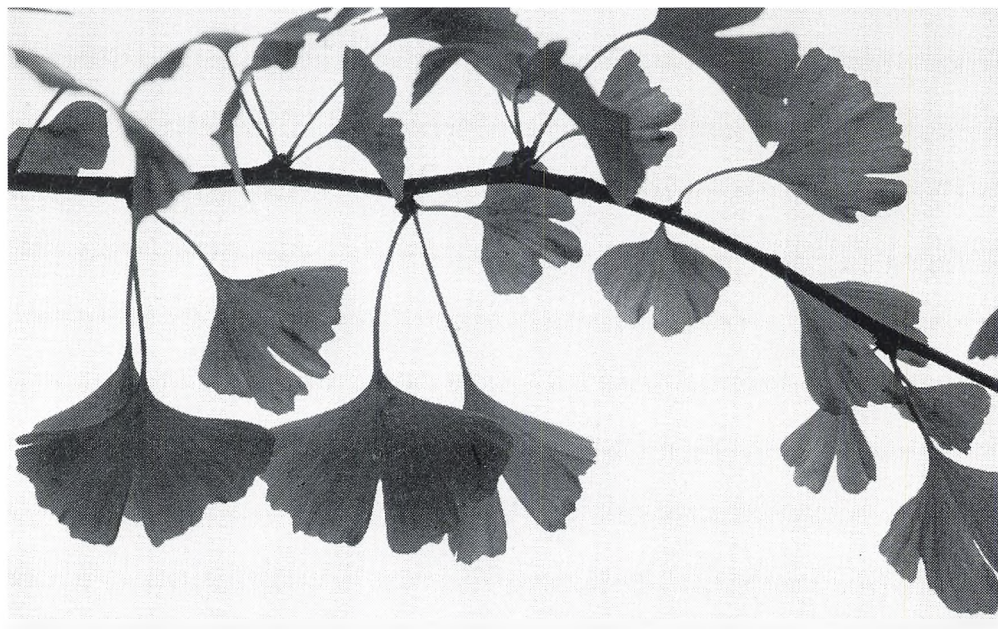
Simon kom fra Rødning, men flyttede i løbet af gymnasietiden til Ribe. Simon har været en del af vores klasse i 2½ år og har altid været en åben og ærlig person. I timerne var han diskussionslysten og formåede at sætte tankerne i gang hos os andre, især når det gjaldt

filosofiske emner. Desuden var Simon i stand til at lytte og accepterede andres meninger.

Han tilbragte en stor del af sin fritid i tegnestuen, Troldmandens Hat, hvor han udfoldede sine kreative evner. Simon var også interesseret i rollespil og havde en særlig evne til at leve sig ind i en rolle, hvilket mange mennesker oplevede, da han blandt andet deltog i Jels Vikingspil.

Vi vil blandt andet savne smilet og den venlige hilsen, man altid fik, når man mødte ham på en af hans mange gåture mellem sin lejlighed, skolen og tegnestuen.

Simon blev 19 år.

Personalia

Med udgangen af skoleåret 1999/2000 tog skolen afsked med lektor Ejnar Vilstrup.

Ejnar Vilstrup har været ansat på skolen siden 1980 med fagene historie og tysk. Han har i alle årene været en markant personlighed – både i sine faggrupper og i lærerkollegiet. Mange årgange af elever har oplevet og er blevet smittet af hans begejstring særligt for historiefaget og dets kerneområder – økonomiske og politiske systemer. De har ved udarbejdelse af historieopgaver og ved større skriftlige opgaver i historie nydt godt af hans kyndige vejledning og hans glæde ved sit fag. Og mange klasser har gennem årene oplevet både fagligheden på lejrskoler og studierejser og det lune, der er en vigtig del af Ejnar Vilstrups personlighed.

Ejnar Vilstrups ansættelse ophørte efter lang tids sygdomsmeddelelse. Det er trist, at Ejnar Vilstrups helbred ikke kunne holde til de ambitioner, han havde for sin undervisning. Skolen takker for de mange år og for den store indsats, der har kendetegnet arbejdet her.

Skolen tog også afsked med 3 årsvikarer ved afslutningen af skoleåret. Stefan Emkjær i historie og dansk. Fra 1. august 2000 har Stefan Emkjær fået stilling på et lærebogsforlag, hvor han kan kombinere sin faglige viden med den undervisningserfaring, han har opnået i de seneste år. Skolen takker for årene her og ønsker til lykke med den nye stilling.

Skolen siger også tak for det forløbne år til Merete Woetmann Jensen, der har læst spansk og dansk her og samtidig fået pædagogikum, og til Dorte Kofoed, der i løbet af året overtog et helt skema med faget tysk.

Fra 1. august har skolen ansat Marleen Müller med fagene historie og tysk.

Bestyrelsen

Bestyrelsen for Ribe Katedralskole fastlægger skolens budget, udbud af valgfag og ferieplan. Desuden varetages skole- og hjemssamarbejde af bestyrelsen. Der holdes 3 møder om året.

Bestyrelsen har følgende sammensætning:

Antoni Stenger, formand, valgt af forældrene

Hanne Skyggebjerg Christiansen, næstformand, valgt af forældrene

Dorte Laukamp Nielsen, suppleant, valgt af forældrene

Birgit Pedersen, suppleant, valgt af forældrene

Hans Brun Hansen, Ribe Amt

Tage Rosenstand, Ribe Kommune

Bjarke Thomassen, Kommuneforeningen i Ribe Amt

Helge Jensen, Skærbæk Kommune

Elisabeth Abrahamsen, valgt af lærerne

Jørgen Baungaard Hansen, valgt af lærerne

Pedel Henning Skov Nielsen, valgt af teknisk, administrativ personale

Andreas Hjørnholm, 2.b

Anne-Mette Schultz, 2.b

Bent Karsdal, tilforordnet

Annette Vind, sekretær

Råd og udvalg

Pædagogisk råd

Elisabeth Abrahamsen, formand
Jørgen Baungaard Hansen, næstformand
Ole Hedegaard Jensen, sekretær

Økonomiudvalg

Birgit Bro
Carl Christian Jespersen
Bent Karsdal
Lise Vind Petersen
Hans Chr. Rasmussen

Fællesudvalg

Birgit Bro
Dorte Gunge
Bent Mortensen
Gitte Møller

Støttefondsudvalg

Bent Mortensen
Hans Chr. Rasmussen (revisor)
Lene Sørensen

Introudvalg

Birgit Bro
Dorte Gunge
Susanne Stender

Legatudvalg

Kirsten Beck
Benni Johansen
Bent Karsdal
Lise Vind Petersen
Trine Ryhave
Anne Marie Strøm

Udviklingsudvalg

Elisabeth Abrahamsen
Bent Karsdal
Kirsten Kirkelund
Simon Laursen
Dorte Stig Madsen
Annette Vind

Bygningsudvalg

Birgit Bro
Lis Gjørup
Bent Karsdal
Henning Skov Nielsen
Trine Ryhave
Anne Marie Strøm

Edb-udvalg

Niels Dohn
Søren Hansen
Simon Laursen
Gunnar Lundsgaard

Kunstudvalg

Niels Dohn
Søren Hansen
Trine Ryhave
Anne Marie Strøm

Informationsudvalg

Bente Ramskov Andersen
Kirsten Beck
Jørgen Baungaard Hansen
Morten Høyrup
Ole Hedegaard Jensen
Annette Vind

Bestyrelsen

Elisabeth Abrahamsen
Jørgen Baungaard Hansen
Bent Karsdal
Annette Vind

MED-udvalg

Elisabeth Abrahamsen
Jacob Bastholm
Birgit Bro
Jonna Bloch
Jørgen Baungaard Hansen
Bent Karsdal
Henning Skov Nielsen
Annette Vind

Kantineudvalg

Ole Hedegaard Jensen

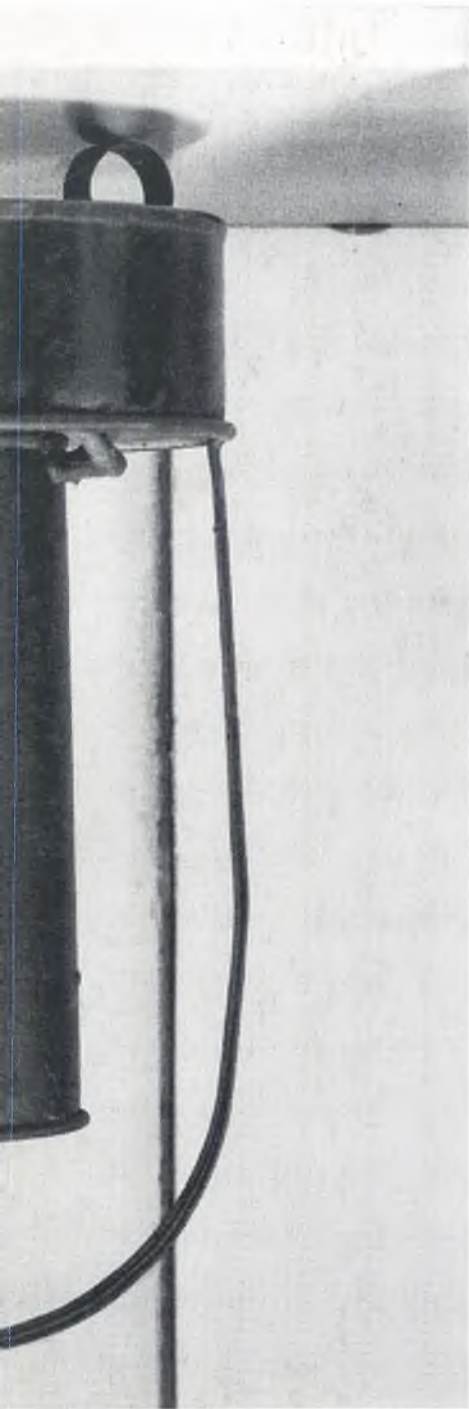
Redaktion

Bente Ramskov Andersen
Torkil Funder
Dorte Simonsen Gunge
Jørgen Baungaard Hansen
Mette M. Sørensen
Annette Vind

Produktion: Grafisk Service · Ribe Amt
Tryk af farvebilleder: Grafisk Trykcenter.
ISBN: 87-7941-069-3

Foto
DK Foto
Niels Jørn Friborg
Torkil Funder
Dorte Simonsen Gunge
Jørgen Baungaard Hansen
Maria Hartmann
Thyge Jensen
Christina Kamstrup
Ripensersamfundet

RIBE AMT

